

Ogólne Warunki Ubezpieczenia
Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna
Vienna Insurance Group

Robót budowlano–montażowych

**Informacja o istotnych postanowieniach Ogólnych Warunków Ubezpieczenia,
o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej**

Rodzaj informacji		Numer jednostki redakcyjnej OWU
Przesłanki, których zaistnienie zobowiązuje Compensę do wypłaty odszkodowania	OWU Robót budowlano-montażowych	§ 3, § 4, § 6, § 10, § 11, § 15, § 16 ust. 3, § 17 ust. 1 i 3, § 24 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 001	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 002	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 003	pkt 1 i 2 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 004	pkt 1 i 2 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 006	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 007	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 013	pkt 1 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 100	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU

Klauzula 102	pkt 1 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 106	Postanowienia specjalne dotyczące otwartych odcinków prac z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 107	Postanowienia specjalne dotyczące składowania z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 110	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 113	z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 115	z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 116	Ubezpieczenie ukończonych odcinków robót z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 117	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 119	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 120	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 200	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU

	Klauzula 201	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 218	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 19	pkt 1 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności Compensy uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	OWU Robót budowlano-montażowych	§ 5, § 6 ust. 2 - 6, 9 - 12, § 7, § 9 ust. 4, § 10 ust. 2 - 4, 6 - 7, § 12, § 14 ust. 1, § 19 ust. 4, § 21 ust. 3, § 22 ust. 3 i 4, z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 001	pkt 2 – 4 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 002	pkt 2 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 003	pkt 3 – 5 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 004	pkt 3 i 4 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 005	ppkt 1), 2), 3) z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 006	pkt 2 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU

Klauzula 007	pkt 2 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 011	Szkody seryjne z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 013	Składowanie poza terenem budowy z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 100	Ubezpieczenie maszyn i instalacji podczas rozruchu próbnego lub testów z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 101	Postanowienia specjalne dotyczące konstrukcji tuneli i galerii z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 102	Postanowienia specjalne dotyczące podziemnych kabli, rurociągów oraz innych instalacji podziemnych z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 103	Wyłączenie szkód w uprawach rolnych i lasach z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 104	Postanowienia specjalne dotyczące budowy tam i zbiorników wodnych z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU

Klauzula 106	Postanowienia specjalne dotyczące otwartych odcinków prac z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 107	Postanowienia specjalne dotyczące składowania z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 110	pkt 4 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 111	Postanowienia specjalne dotyczące usunięcia skutków obsunięcia się ziemi z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 113	pkt 2, 6 i 7 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 115	pkt 2 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 117	pkt 2 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 119	pkt 2, 6 i 7 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
Klauzula 201	pkt 4 – 6 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU

	Klauzula 121	pkt 2 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 200	pkt 2 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 201	pkt 2, 3 i 5 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 218	pkt 2 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU
	Klauzula 219	pkt 2 i 3 z uwzględnieniem pojęć zdefiniowanych w § 2 części głównej OWU

	POSTANOWIENIA POCZĄTKOWE	
§ 1	Postanowienia wstępne	10
§ 2	Definicje	10
§ 3	Miejsce ubezpieczenia	12
	ROZDZIAŁ I - UBEZPIECZENIE OD SZKÓD MATERIALNYCH W PRZEDMIOCIE KONTRAKTU	
§ 4	Przedmiot ubezpieczenia	12
§ 5	Przedmioty wyłączone z ochrony ubezpieczeniowej	12
§ 6	Zakres ubezpieczenia	12
§ 7	Wyłączenia odpowiedzialności Compensy	14
§ 8	Suma ubezpieczenia	15
§ 9	Ustalenie wysokości szkody	16
§ 10	Ustalenie wysokości odszkodowania	16
	ROZDZIAŁ II - UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ DELIKTOWEJ	
§ 11	Przedmiot i zakres ubezpieczenia	17
§ 12	Wyłączenia szczegółowe Rozdziału II	17
§ 13	Suma gwarancyjna	18
§ 14	Postanowienia szczegółowe	18
§ 15	Odszkodowanie	18
	POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA OBU ROZDZIAŁÓW - UMOWA UBEZPIECZENIA	
§ 16	Zawarcie, zmiana i rozwiązanie umowy	18
§ 17	Początek i koniec odpowiedzialności	19
§ 18	Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek	20
§ 19	Zapłata, zmiana i zwrot składki	20
	PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA	
§ 20	Obowiązki umowne Compensy	20
§ 21	Obowiązki umowne (powinności) Ubezpieczającego i Ubezpieczonego	20
§ 22	Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego po zajściu wypadku	21
	WYPŁATA ODSZKODOWANIA	
§ 23	Postępowanie wyjaśniające	22
§ 24	Wypłata odszkodowania	22
	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	
§ 25	Regres ubezpieczeniowy	22
§ 26	Reklamacje i spory	22
§ 27	Sankcje	23
§ 28	Wejście OWU w życie	23
	Załącznik do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia robót budowlano-montażowych	
	- wykaz klauzul indywidualnych	
	KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH	
KLAUZULA NR 001	Ochrona dla szkód spowodowanych przez strajki, zamieszki i niepokoje społeczne	25
KLAUZULA NR 002	Ochrona odpowiedzialności cywilnej wzajemnej	25
KLAUZULA NR 003	Ochrona w okresie konserwacji - wariant podstawowy	25
KLAUZULA NR 004	Ochrona w okresie konserwacji - wariant rozszerzony	26
KLAUZULA NR 005	Postanowienia specjalne dotyczące harmonogramu prac budowlano-montażowych	26
KLAUZULA NR 006	Ochrona dla kosztów pracy w godzinach nadliczbowych i nocnych, w dni ustawowo wolne od pracy oraz dla kosztów frachtu ekspresowego	26
KLAUZULA NR 007	Ochrona dla kosztów frachtu lotniczego	26
KLAUZULA NR 011	Szkody seryjne	27
KLAUZULA NR 013	Składowanie poza terenem budowy	27
KLAUZULA NR 100	Ubezpieczenie maszyn i instalacji podczas rozruchu próbnego lub testów	27
KLAUZULA NR 101	Postanowienia specjalne dotyczące konstrukcji tuneli i galerii	28

KLAUZULA NR 102	Postanowienia specjalne dotyczące podziemnych kabli, rurociągów oraz innych instalacji podziemnych	28
KLAUZULA NR 103	Wyłączenie szkód w uprawach rolnych i lasach	28
KLAUZULA NR 104	Postanowienia specjalne dotyczące budowy tam i zbiorników wodnych	28
KLAUZULA NR 106	Postanowienia specjalne dotyczące otwartych odcinków prac	29
KLAUZULA NR 107	Postanowienia specjalne dotyczące składowania	29
KLAUZULA NR 110	Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciw opadom, powodzi i zalaniu	29
KLAUZULA NR 111	Postanowienia specjalne dotyczące usunięcia skutków obsunięcia się ziemi	29
KLAUZULA NR 112	Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciwpożarowego na terenie budowy	30
KLAUZULA NR 113	Transport lądowy	30
KLAUZULA NR 115	Ubezpieczenie szkód będących skutkiem błędów projektowych	31
KLAUZULA NR 116	Ubezpieczenie ukończonych odcinków robót	31
KLAUZULA NR 117	Postanowienia specjalne dotyczące układania rurociągów, przewodów i kabli sieci podziemnych	31
KLAUZULA NR 119	Ochrona dla mienia otaczającego zleceniodawcy	31
KLAUZULA NR 120	Ubezpieczenie szkód spowodowanych wibracjami, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych, podpór lub nośności gruntu	32
KLAUZULA NR 121	Postanowienia specjalne dotyczące palowania, budowy fundamentów i ścian oporowych, ścianek szczelnych lub szczelinowych	32
KLAUZULA NR 200	Ubezpieczenie ryzyka producenta	33
KLAUZULA NR 201	Ochrona ubezpieczeniowa w okresie gwarancji	33
KLAUZULA NR 218	Ochrona dla kosztów poszukiwania przecieków podczas układania rurociągów	33
KLAUZULA NR 219	Postanowienia specjalne dotyczące poziomych wierceń kierunkowych w budowie przejść rurociągów lub przewodów pod rzekami, nasypaniami, drogami itp.	33

POSTANOWIENIA POCZĄTKOWE

§ 1. Postanowienia wstępne

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia robót budowlano-montażowych (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia oznaczonych znakiem towarowym „Wiener”, zawieranych przez Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną Vienna Insurance Group (dalej Compensa) a Ubezpieczającymi.
2. Ubezpieczonymi na podstawie OWU mogą być podmioty związane z realizacją robót budowlanych lub montażowych, w szczególności takie jak: inwestor, generalny wykonawca, pozostali wykonawcy i podwykonawcy.
3. W granicach przez prawo dozwolonych, umowę ubezpieczenia można zawrzeć na uzgodnionych przez strony warunkach, odmiennych od postanowień OWU. Wszelkie postanowienia oraz zmiany w umowie ubezpieczenia muszą być sporządzone w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
4. W sprawach nieuregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, w szczególności Kodeksu cywilnego i ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

§ 2. Definicje

Użyte w OWU pojęcia oznaczają:

- 1) **akcja ratownicza** – działania mające na celu ratowanie przedmiotu ubezpieczenia w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego, w szczególności działania podjęte przez straż pożarną, policję i inne wyspecjalizowane służby;
- 2) **akt terroru** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, prowadzone przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy bądź groźby użycia przemocy;
- 3) **awaria elektryczna** – zdarzenie powstałe wskutek niedotrzymania nominalnych parametrów prądu elektrycznego przewidzianych dla danej maszyny, urządzenia lub instalacji;
- 4) **awaria mechaniczna** – zdarzenie powstałe wskutek błędnego zadziałania lub niezadziałania jakiegokolwiek części mechanicznej mechanizmu, maszyny lub urządzenia, jeżeli takie błędne zadziałanie lub niezadziałanie:
 - a) zostało spowodowane błędem w sterowaniu maszyną lub urządzeniem, niezależnie od tego, czy błąd ten został spowodowany bezpośrednio albo pośrednio przez człowieka, czy też przez jakiegokolwiek wewnętrzne albo zewnętrzne automacyjne urządzenie sterujące, lub
 - b) zostało spowodowane jakimkolwiek czynnikiem wewnętrznym rozumianym jako zdarzenie zaistniałe wewnątrz mechanizmu, maszyny lub urządzenia, niezależnie od przyczyny pierwotnej tego zdarzenia;
- 5) **franszyza redukcyjna** – wartość określona w umowie ubezpieczenia kwotowo lub procentowo, o którą pomniejsza się ustalone odszkodowanie za wszystkie szkody powstałe na skutek jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia;
- 6) **kontrakt budowlany lub montażowy** – umowa, zgodnie z którą realizowane są roboty budowlane lub montażowe objęte ochroną ubezpieczeniową zgodnie z OWU;
- 7) **kradzież z włamaniem** – usiłowanie lub dokonanie zaboru przedmiotu ubezpieczenia z terenu budowy zabezpieczonego zgodnie z § 6 ust. 3-5 OWU:
 - a) na który sprawca dostał się po uprzednim pokonaniu zabezpieczeń, pozostawiając po sobie ślady, lub po otworzeniu tych zabezpieczeń podrobionym albo oryginalnym kluczem lub czytnikiem elektronicznym, zdobytymi w wyniku włamania do pomieszczenia lub w wyniku rozbój;
 - b) przez sprawcę, który ukrył się na terenie budowy przed jego zamknięciem, jeżeli Ubezpieczający nie był w stanie przy zachowaniu należytej staranności tego faktu ujawnić, a sprawca pozostawił ślady mogące stanowić dowód jego ukrycia się;
- 8) **maszyna budowlana** – urządzenie lub zespół urządzeń stanowiących całość pod względem technicznym i funkcjonalnym, wyposażone we własny napęd, stacjonarne lub poruszające się o własnych siłach, obsługiwane przez co najmniej jednego operatora, służące do prowadzenia robót budowlano-montażowych zgodnie z przyjętą do ich realizacji technologią;
- 9) **materiały budowlane** – wszelkiego rodzaju materiały stosowane do wykonania konstrukcji i wykończenia budynków lub budowli;
- 10) **mienie otaczające** – budynki, budowle, urządzenia lub instalacje znajdujące się na terenie budowy lub w jego bezpośrednim otoczeniu w dniu rozpoczęcia realizacji kontraktu, będące własnością lub pozostające w pieczy, na przechowaniu lub pod kontrolą inwestora albo Ubezpieczającego lub innych podmiotów związanych z realizacją robót budowlanych lub montażowych.
- 11) **nadubezpieczenie mienia** – sytuacja, gdy ustalona w umowie suma ubezpieczenia dla kontraktu budowlanego lub montażowego jest w dniu szkody wyższa od faktycznej wartości tego kontraktu;
- 12) **niedoubezpieczenie mienia** – sytuacja, gdy ustalona w umowie suma ubezpieczenia dla kontraktu budowlanego lub montażowego jest w dniu szkody niższa od faktycznej wartości tego kontraktu;
- 13) **okres konserwacji lub gwarancji** – okres udzielenia przez Compensę specjalnej ochrony ubez-

pieczeniowej na mocy Klauzul nr 003 lub 004 lub 201, w którym wykonawca robót budowlanych lub montażowych wypełnia swoje zobowiązania z tytułu gwarancji, rękojmi lub umów o konserwację. Dla potrzeb OWU przyjmuje się, że:

- a) okres ten rozpoczyna się z chwilą ostatecznego odbioru robót budowlanych lub montażowych poprzez podписание końcowego protokołu zdawczo - odbiorczego lub z chwilą rozpoczęcia eksploatacji - w zależności od tego, która z tych czynności nastąpi wcześniej;
 - b) jeżeli odbiór lub włączenie do eksploatacji dotyczy jedynie części lub etapu robót budowlanych lub montażowych, instalacji lub jej części albo jednej lub większej ilości maszyn, to okres konserwacji lub gwarancji rozpoczyna się jak w pkt a) dla tej części lub etapu, instalacji lub jej części albo maszyny, dla której nastąpiło odebranie lub włączenie do eksploatacji;
 - c) udzielenie przez Compensę ochrony ubezpieczeniowej w okresie gwarancji lub konserwacji nie oznacza przejścia przez Compensę zobowiązań gwarancyjnych ani obowiązków któregokolwiek z wykonawców wynikłych z umów o konserwację, a zakres udzielonej przez Compensę ochrony ubezpieczeniowej w tym okresie określony jest w Klauzulach nr 003 lub 004 lub 201;
- 14) **okres realizacji robót budowlanych lub montażowych** – okres, który:
- a) zaczyna się w momencie rozpoczęcia budowy, tj. z chwilą formalnego przejścia placu budowy przez Generalnego Wykonawcę, w celu realizacji robót budowlanych lub montażowych wyszczególnionych w kontrakcie lub w momencie zakończenia wyładunku mienia objętego ochroną ubezpieczeniową na terenie budowy, zależnie od tego która z tych czynności nastąpi wcześniej;
 - b) kończy się w momencie ostatecznego odbioru robót budowlanych lub montażowych przez Zleceniodawcę, z chwilą podpisania końcowego protokołu zdawczo-odbiorczego albo z chwilą rozpoczęcia eksploatacji przedmiotu kontraktu - zależnie od tego, która z tych czynności nastąpi wcześniej. Jeżeli odbiór lub włączenie do eksploatacji dotyczy tylko części albo etapu robót budowlanych lub montażowych, instalacji lub jej części albo jednego urządzenia lub grupy urządzeń, to okres ubezpieczenia robót budowlanych lub montażowych kończy się jak w zdaniu poprzedzającym dla tej części albo etapu, całej lub części instalacji albo urządzeń, odebranych albo włączonych do eksploatacji;
 - c) nie obejmuje okresu rozruchu próbnego i testów, chyba że uzgodniono inaczej poprzez włączenie do umowy ubezpieczenia Klauzuli nr 100;
- 15) **osoba trzecia** – osoba niebędąca stroną umowy ubezpieczenia ani też osobą, na której rzecz zawarto umowę ubezpieczenia (niebędącą Ubezpieczonym);
- 16) **pozostałości po szkodzie** – zniszczone lub uszkodzone elementy ubezpieczanych obiektów, które nie będą ponownie wykorzystane, a także obce materiały (np. woda, muł, piach, gruz, błoto, gałęzie) pokrywające lub wypełniające elementy ubezpieczanych obiektów, niezależnie od tego, czy zostały przyniesione z zewnątrz, czy też pochodziły z terenu budowy;
- 17) **roboty budowlane** – wykonane prace budowlane i użyte materiały w celu wzniesienia obiektu stanowiącego całość techniczno-użytkową w ramach ubezpieczonego kontraktu, z wyłączeniem robót montażowych;
- 18) **roboty montażowe** – wykonane czynności montażowe i użyte środki (instalacje i urządzenia, maszyny oraz linie technologiczne) w celu wzniesienia obiektu stanowiącego całość techniczno-użytkową w ramach ubezpieczonego kontraktu, z wyłączeniem robót budowlanych;
- 19) **rozbój** – dokonanie lub usiłowanie zabioru ubezpieczonego mienia przez sprawcę, który w tym celu:
- a) użył przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczonego lub innej osoby lub
 - b) doprowadził do stanu nieprzytomności lub bezbronności lub działał w inny sposób bezpośrednio zagrażający życiu Ubezpieczonego lub innej osoby. Za rozbój uznaje się również sytuację, kiedy sprawca postępuje w opisany powyżej sposób bezpośrednio po dokonaniu kradzieży w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy;
- 20) **rozruch próbny** – czynności wykonywane bezpośrednio po zakończeniu robót budowlanych lub montażowych, prowadzące do pełnego uruchomieniem maszyn, urządzeń lub instalacji będących przedmiotem montażu;
- 21) **sprzęt, narzędzia, wyposażenie i zaplecze budowy** – niestanowiące części wartości kontraktu tymczasowe obiekty, pomieszczenia, kontenery, baraki, wiaty, instalacje doprowadzające media do budowy, rusztowania, szalunki, ogrodzenia, sprzęt przeciwpożarowy, zabezpieczenia placu budowy, drobny sprzęt i narzędzia znajdujące się w obrębie placu budowy i wykorzystywane w robotach budowlanych lub montażowych, z wyjątkiem maszyn budowlanych zdefiniowanych odrębnie w OWU;
- 22) **szkoda** –
- a) w Dziale I OWU: uszkodzenie, zniszczenie lub utrata przedmiotu ubezpieczenia wskutek wystąpienia w tym samym miejscu i czasie zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia;
 - b) w Dziale II OWU: śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby trzeciej lub uszkodzenie, zniszczenie lub utrata mienia należącego do osoby trzeciej;

- 23) **system ubezpieczenia na pierwsze ryzyko** – system, w którym suma ubezpieczenia jest ustalana według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody mogącej powstać wskutek jednego zdarzenia losowego objętego umową ubezpieczenia;
- 24) **teren budowy** – teren przekazany wykonawcy przez zleceniodawcę, w obrębie którego prowadzone są roboty budowlane lub montażowe;
- 25) **testy** – czynności wykonywane po zakończeniu rozruchu próbnego obiektu, urządzenia lub instalacji i polegające na doprowadzeniu do normalnej pracy oraz sprawdzeniu zgodnych z projektem parametrów technicznych;
- 26) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która zawarła umowę ubezpieczenia na własny rachunek albo na rachunek innej osoby i jest zobowiązana do zapłacenia składki;
- 27) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, na której rachunek Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia; Ubezpieczony może być jednocześnie Ubezpieczającym;
- 28) **wartość odtworzeniowa (nowa)** – wartość przedmiotu ubezpieczenia w stanie nowym ale nie ulepszonym, to jest z uwzględnieniem tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrów technicznych, gatunku i rodzaju, wraz z kosztami transportu i montażu, odpowiadająca:
- dla budynków i budowli w trakcie budowy - dotychczasowym wymiarom, technologii, konstrukcji i standardowi wykonania przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów;
 - dla maszyn, instalacji i urządzeń w trakcie montażu oraz dla sprzętu, wyposażenia, zaplecza budowy i maszyn budowlanych - dotychczasowemu rodzajowi i typowi oraz o tych samych lub możliwie najbardziej zbliżonych parametrach i jakości, powiększonym o koszty zwykłego transportu i montażu;
- 29) **wartość rzeczywista** – wartość odtworzeniowa (nowa) przedmiotu ubezpieczenia pomniejszona o zużycie techniczne;
- 30) **zasada proporcji** – zasada polegająca na tym, że w przypadku stwierdzenia w dniu szkody niedoubezpieczenia odszkodowanie ustala się w takiej proporcji, w jakiej przyjęta w umowie suma ubezpieczenia przedmiotu dotkniętego szkodą pozostaje jego wartości odtworzeniowej;
- 31) **zdarzenie losowe** – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne, o charakterze nagłym, zaistniałe w okresie ubezpieczenia i miejscu ubezpieczenia określonym w umowie, powodujące szkodę w przedmiocie ubezpieczenia, za które Compensa ponosi odpowiedzialność;
- 32) **zleceniodawca** – osoba lub podmiot zlecający realizację robót budowlanych lub montażowych.

§ 3. Miejsce ubezpieczenia

- Umowa ubezpieczenia obejmuje zdarzenia losowe zaistniałe w miejscu ubezpieczenia znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wskazanym w umowie ubezpieczenia.
- Na wniosek Ubezpieczającego, za zapłatą dodatkowej składki, Compensa po indywidualnej ocenie ryzyka może rozszerzyć ochronę o szkody powstałe na terytorium innych państw, na warunkach ustalonych odrębnie przez strony.

ROZDZIAŁ I - UBEZPIECZENIE OD SZKÓD MATERIALNYCH W PRZEDMIOCIE KONTRAKTU

§ 4. Przedmiot ubezpieczenia

- Compensa obejmuje ochroną ubezpieczeniową roboty budowlane lub roboty montażowe objęte kontraktem (w tym roboty tymczasowe), łącznie z wszelkimi materiałami, również dostarczonymi przez inwestora lub zamawiającego, które mają zostać wbudowane lub zamontowane.
- Pod warunkiem zgłoszenia i zadeklarowania odrębnych limitów odpowiedzialności Compensa obejmuje ochroną ubezpieczeniową dodatkowo:
 - sprzęt, narzędzia, wyposażenie i zaplecze budowy;
 - mienie otaczające - na warunkach klauzuli 119;
 - maszyny budowlane - z sumą ubezpieczenia odrębnie dla każdej maszyny.
- Przedmioty ubezpieczenia wyszczególnia się w umowie ubezpieczenia.
- Inne kategorie mienia, koszty lub limity, zdefiniowane w „Załączniku do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia robót budowlano-montażowych – wykaz klauzul indywidualnych”, mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem wskazania tego faktu w umowie ubezpieczenia.

§ 5. Przedmioty wyłączone z ochrony ubezpieczeniowej

Ubezpieczeniem nie są objęte:

- pojazdy podlegające obowiązkowi rejestracji;
- sprzęt pływający, statki powietrzne;
- akta, rysunki, rachunki, projekty, plany i inne dokumenty, wartości pieniężne, znaczki, papiery wartościowe, wszelkie opakowania, jeżeli szkoda obejmuje wyłącznie opakowania.

§ 6. Zakres ubezpieczenia

- Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe w przedmiotach ubezpieczenia, w miejscu ubezpieczenia i w okresie ubezpieczenia wskazanych w umowie ubezpieczenia, polegające na ich utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu w wyniku zdarzeń losowych powodujących konieczność ich naprawy, wymiany, ponownego zakupu albo odtworzenia, z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności Compensy wskazanych w OWU.
- W przypadku niezgodnego z harmonogramem częściowego lub całkowitego, niezwiązanego ze szkodą przerwania robót budowlanych lub monta-

żowych, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje ograniczony do szkód powstałych w przedmiocie ubezpieczenia w wyniku:

- 1) pożaru, przez które rozumie się szkody spowodowane przez działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 2) wybuchu, przez które rozumie się szkody spowodowane przez gwałtowną zmianę stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy naruszeniu w takim stopniu, że wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień. Za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 3) bezpośredniego uderzenia pioruna, przez które rozumie się szkody spowodowane przez wyładowanie elektryczności atmosferycznej, powodujące bezpośredni przepływ ładunku elektrycznego przez przedmiot ubezpieczenia;
- 4) upadku statku powietrznego, przez które rozumie się szkody spowodowane przez katastrofę bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku.

Jeżeli w okresie kolejnych 90 dni od dnia przerwania realizacji kontraktu roboty budowlane lub montażowe nie zostaną wznowione, to odpowiedzialność Compensy ustaje z upływem ostatniego dnia ww. okresu, o ile nie umówiono się inaczej.

Powyższe ograniczenia nie dotyczą przypadków, gdy przerwanie robót nastąpiło w wyniku szkody będącej następstwem zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową.

3. Szkoda spowodowana wskutek kradzieży z włamaniem do pomieszczenia jest objęta ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że przedmioty objęte ochroną ubezpieczeniową znajdowały się w pomieszczeniach zamkniętych i należycie zabezpieczonych, co oznacza, że:
 - 1) w ścianach, sufitach, podłogach i dachach oraz piwnicach tych pomieszczeń nie ma niezabezpieczonych otworów, przez które możliwy byłby dostęp do ubezpieczonych przedmiotów bez pozostawienia śladów włamania;
 - 2) wszystkie drzwi wejściowe do pomieszczeń są zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę bezkabląkową oraz ich stan techniczny uniemożliwia ich wyłamanie lub wyważenie bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie - bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy;
 - 3) drzwi oszklone są zaopatrzone w zamki, których nie można otworzyć przez wybitą szybę; wszyst-

kie okna i inne zewnętrzne, oszklone otwory pomieszczenia są w należytym stanie technicznym, właściwie osadzone i zamknięte.

4. Szkoda spowodowana wskutek kradzieży w odniesieniu do materiałów budowlanych, sprzętu, narzędzi, wyposażenia i zaplecza budowy (o ile zostały objęte ochroną ubezpieczeniową) nieprzechowywanych w pomieszczeniach jest objęta ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że nastąpiła w wyniku włamania na teren budowy należycie zabezpieczony - co oznacza, że posiadał on ogrodzenie z bramą zamkniętą co najmniej na kłódkę lub zamek wielozastawkowy, uniemożliwiające przedostanie się sprawcy pod spodem ogrodzenia (w tym bramy) lub przez otwór w ogrodzeniu.
5. Szkoda spowodowana wskutek kradzieży w odniesieniu do maszyn budowlanych (o ile zostały objęte ochroną ubezpieczeniową) jest objęta ochroną ubezpieczeniową pod warunkiem, że:
 - 1) w odniesieniu do kradzieży przedmiotów ubezpieczenia znajdujących się w pomieszczeniu - była wynikiem włamania do pomieszczenia zamkniętego co najmniej na kłódkę lub jeden zamek, bądź
 - 2) w odniesieniu do kradzieży spoza pomieszczenia - była wynikiem włamania, przy czym:
 - a) dla maszyn posiadających zamykaną kabinę - nastąpiła w wyniku włamania do maszyny należycie zabezpieczonej, co oznacza, że kabina maszyny była zamknięta na fabryczny zamek; w takim przypadku o uznaniu odpowiedzialności Compensy będzie decydować dostarczenie w momencie zgłoszenia szkody wszystkich kompletów kluczyków zgłoszonych na etapie zawierania umowy ubezpieczenia;
 - b) dla maszyn nieposiadających zamykanej kabiny:
 - nastąpiła w wyniku włamania na teren budowy lub do miejsca przechowywania, przy czym w obu przypadkach po widocznym zniszczeniu ogrodzenia w postaci parkanu, siatki z drutu lub płotu, albo
 - nastąpiła po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczeń przy pozostawieniu śladów użycia narzędzi lub po otworzeniu tych zabezpieczeń podrobionym albo oryginalnym kluczem, który sprawca zdobył w wyniku włamania do pomieszczenia lub w wyniku rozboju, albo
 - nastąpiła w wyniku ukrycia się przez sprawcę na placu budowy lub w miejscu przechowywania maszyny przed jego zamknięciem, jeżeli Ubezpieczający nie był w stanie przy zachowaniu należytej staranności tego faktu ujawnić, a sprawca pozostawił ślady mogące stanowić dowód jego ukrycia się.
6. Szkody będące wynikiem kradzieży z włamaniem lub rozboju na terenach budów, które ze względu na specyfikę przedmiotu kontraktu nie mogą być ogrodzone (np. budowy lub remonty dróg) są

objęte ochroną pod warunkiem, że ubezpieczone przedmioty są całodobowo dozorowane, oraz z zachowaniem postanowień ust. 3 i 5 pkt 1) i 2) lit. a).

7. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej są objęte szkody w ubezpieczonym mieniu, powstałe na skutek:

- 1) akcji gaśniczej lub ratowniczej, w tym rozbiórki, wyburzenia lub odgruzowywania, prowadzonej w związku ze zdarzeniem losowym;
- 2) skażenia lub zanieczyszczenia będącego następstwem zdarzenia losowego lub działań opisanych w pkt 1);

8. W razie zajścia zdarzenia losowego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę, Compensa, w granicach sumy ubezpieczenia kontraktu, zwraca również Ubezpieczonemu udokumentowane i uzasadnione koszty:

- 1) poniesione w celu zabezpieczenia Ubezpieczonego mienia bezpośrednio zagrożonego szkodą;
- 2) wynikłe z zastosowania przez Ubezpieczonego dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne;
- 3) związane z akcją gaśniczą lub ratowniczą;
- 4) prac porządkowych w miejscu wystąpienia szkody, łącznie z odgruzowywaniem, rozbiórką pozostałości po szkodzie, ich wywozem na najbliższe możliwe składowisko oraz składowaniem, zniszczeniem lub utylizacją. Koszty związane z oczyszczaniem gleby i wody nie są objęte zakresem ochrony ubezpieczeniowej.

9. O ile w umowie ubezpieczenia nie uzgodniono innego limitu odpowiedzialności lub zrefundowanie kosztów nie będzie możliwe w ramach sumy ubezpieczenia ze względu na jej wyczerpanie, Compensa refunduje koszty opisane w ust. 8 pkt 1) - 3) do wysokości 10% wartości szkody w mieniu na każde zdarzenie, ponad łączną sumę ubezpieczenia zadeklarowaną przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem, że w przypadku niedoubezpieczenia koszty te zostaną zmniejszone proporcjonalnie do stopnia niedoszacowania sumy ubezpieczenia.

10. Compensa refunduje koszty opisane w ust. 8 pkt 4) do wysokości 20% wartości szkody w mieniu, w granicach sumy ubezpieczenia zadeklarowanej przez Ubezpieczającego.

11. Jeżeli w robotach budowlanych lub robotach montażowych nie powstała szkoda, a mimo to zaistniała konieczność usunięcia pozostałości po zdarzeniu, które zagrażało powstaniem szkody (w szczególności gdy zaistniała konieczność odmuślenia rurociągów lub oczyszczenia elewacji), to Compensa refunduje koszty opisane w ust. 8 pkt 1) - 3) w granicach limitu 20 000 zł na zdarzenie.

12. Jeżeli koszty określone w ust. 8 dotyczą łącznie mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego, Compensa pokrywa je w takiej proporcji do ogólnych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego,

w jakiej wartości ubezpieczonego mienia pozostaje do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego.

§ 7. Wyłączenia odpowiedzialności Compensy

1. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- 1) będące skutkiem umyślnego działania lub zaniechania Ubezpieczonego lub osób, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 2) spowodowane działaniem promieniowania jonizującego, energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego pochodzącego z jakiegokolwiek źródła, a w szczególności z paliwa jądrowego lub z odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej;
- 3) będące skutkiem następujących zdarzeń (niezależnie od faktu, czy do powstania szkody przyczyniły się w jakimkolwiek stopniu inne zdarzenia oddziaływujące jednocześnie lub w dowolnej kolejności ze zdarzeniami wymienionymi poniżej):
 - a) wojny, najazdu, wrogiego działania innego państwa, agresji zbrojnej lub działań wojennych, bez względu na fakt, czy wojna została wypowiedziana, czy też nie, wojny domowej, buntu, przewrotu, rewolucji, powstania, przewrotu wojskowego, działań uzurpatorskich, wprowadzania stanu wojennego lub stanu wyjątkowego;
 - b) aktu terroru;
 - c) rozruchów, strajków, lokautów, niepokojów społecznych;
 - d) wszelkich działań przedsięwziętych w związku z kontrolowaniem, zapobieganiem lub zwalczaniem skutków zdarzeń wymienionych w literach a) - c);
- 4) będące skutkiem konfiskaty, zawłaszczenia, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczenia, które nastąpiło na mocy aktu prawnego, niezależnie od jego formy;
- 5) spowodowane skażeniem lub zanieczyszczeniem ubezpieczonego mienia odpadami przemysłowymi, promieniotwórczymi, chemicznymi lub biologicznymi, a także emitowanymi do otoczenia zanieczyszczeniami, chyba że w ich następstwie dojdzie do innego zdarzenia niewyłączonego z ochrony;
- 6) będące skutkiem uszkodzenia, zmiany lub zniszczenia, a także ograniczenia zakresu funkcjonalności, dostępności lub działania jakiegokolwiek systemu komputerowego, sprzętu komputerowego (hardware), oprogramowania (software), programów, danych, nośników danych lub mediów służących do przechowywania danych informatycznych, mikroprocesorów, układów scalonych lub podobnych urządzeń lub komponentów stanowiących część sprzętu komputerowego, jeśli zdarzenia opisane powyżej nastąpiły jako rezultat umyślnego (tj. z zamiarem wyrządzenia szkody) lub też przypadkowego przesłania lub przekazania (elektronicznie lub

w inny sposób) programu zawierającego jakiekolwiek instrukcje lub kody logiczne działające w niszczący sposób, w szczególności obejmujące wirusy, robaki komputerowe lub też programy określane mianem koni trojańskich, bomb logicznych lub analogicznie działające. Jeżeli tego rodzaju programy będą zidentyfikowane jako przyczyna zaistniałej szkody, ich zadziałanie będzie traktowane jako zdarzenie wyłączone z zakresu ubezpieczenia;

7) będące skutkiem niezadziałania, nieprawidłowego działania lub zastosowania sprzętu, oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowaniu mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci – chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone z zakresu ubezpieczenia, wówczas Compensa ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia.

2. Compensa nie ponosi odpowiedzialności również za:

1) straty następcze, tj. utratę zysku, kary umowne, sądowe lub administracyjne, grzywny, straty spowodowane opóźnieniem, niewłaściwym wykonaniem bądź niewykonaniem zobowiązań kontraktowych albo utratą kontraktu, utratę wartości rynkowej oraz jakiekolwiek inne kary pieniężne lub odszkodowania o charakterze karnym;

2) nieosiągnięcie zakładanych parametrów lub wydajności;

3) szkody spowodowane błędami projektowymi;

4) w odniesieniu do robót budowlanych: koszty wymiany, naprawy lub poprawienia elementu z wadliwego materiału lub wadliwie wykonanego, przy czym to wyłączenie jest ograniczone do elementów bezpośrednio dotkniętych wadą i nie dotyczy uszkodzenia lub zniszczenia elementów i robót prawidłowo wykonanych, wolnych od wad materiałowych lub wadliwego wykonawstwa.

5) w odniesieniu do robót montażowych: szkody spowodowane wadą projektową, materiałową lub odlewniczą, wadliwym wykonaniem elementu instalowanego lub montowanego, z wyjątkiem szkód powstałych podczas montażu na terenie budowy;

6) szkody powstałe w okresie rozruchu próbnego lub testów w związku z ich prowadzeniem, chyba że umówiono się inaczej przez wprowadzenie do umowy ubezpieczenia Klauzuli nr 100;

7) normalne zużycie, korozję, erozję, utlenienie, osady, zniszczenie lub pogorszenie jakości spowodowane nieużytkowaniem lub oddziaływaniem normalnych warunków atmosferycznych, jak też szkody o charakterze wyłącznie estetycznym

(zadrapania, pomalowanie powierzchni, w tym graffiti), niemające wpływu na funkcjonalność;

8) szkody w sprzęcie, wyposażeniu i zapleczu budowy oraz maszynach budowlanych:

a) polegające na awarii elektrycznej;

b) polegające na awarii mechanicznej;

c) spowodowane zamrożeniem płynu chłodzącego lub jakiegokolwiek innego płynu eksploatacyjnego, niewłaściwym smarowaniem, brakiem oleju lub płynu chłodzącego;

d) powstałe podczas obsługi przez operatorów nie posiadających stosownych ważnych uprawnień do obsługi maszyn, jeżeli fakt ten miał wpływ na powstanie lub rozmiar szkody;

e) powstałe, gdy operator znajdował się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub jakichkolwiek innych środków odurzających, jeżeli fakt ten miał wpływ na powstanie lub rozmiar szkody; przy czym szkody następcze w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek którejkolwiek ze zdarzeń wg pkt a) – c) są objęte ochroną ubezpieczeniową;

8) szkody powstałe wskutek niewyjaśnionego zaginięcia, braków inwentaryzacyjnych lub kradzieży mienia, które nie powstały w wyniku kradzieży z włamaniem lub rozboju; dotyczy to także zainstalowanych, zamontowanych lub wbudowanych w ramach realizowanego kontraktu materiałów, instalacji, maszyn i urządzeń lub ich elementów;

9) szkody polegające na zapadaniu się lub osuwaniu gruntu, za które odpowiedzialność regulowana jest w prawie górniczym i geologicznym;

10) szkody w robotach budowlanych lub montażowych prowadzonych bez stosownych zezwoleń lub prowadzonych z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa, w szczególności: o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych, o dozorze technicznym nad tymi urządzeniami oraz przepisów prawa budowlanego, a także szkody powstałe w związku z niestosowaniem się do decyzji i zaleceń wydanych przez właściwe władze oraz z nieprzestrzeganiem wszystkich wymogów zawartych w umowie ubezpieczenia.

3. Compensa stosuje wyłączenie albo ograniczenie swojej odpowiedzialności, jeżeli pomiędzy zdarzeniem ubezpieczeniowym lub szkodą, a okolicznością wskazaną w postanowieniach dotyczących danego wyłączenia albo ograniczenia odpowiedzialności istnieje adekwatny związek przyczynowy - skutkowy, tj. gdy zdarzenie ubezpieczeniowe lub szkoda są typowym, normalnym następstwem wspomnianej okoliczności.

§ 8. Suma ubezpieczenia

1. Sumy ubezpieczenia, odrębne dla poszczególnych kategorii przedmiotów ubezpieczenia, ustala Ubezpieczający. Sumy ubezpieczenia wyszczególnione w umowie ubezpieczenia stanowią górną granicę odpowiedzialności Compensy w odniesieniu do

poszczególnych kategorii przedmiotów ubezpieczenia.

2. Suma ubezpieczenia dla:

- 1) robót budowlanych lub montażowych – odpowiada pełnej wartości kontraktu przewidywanej na dzień zakończenia jego realizacji, wraz z kosztami wszystkich materiałów dostarczonych przez zamawiającego lub inwestora, które mają zostać wbudowane lub zamontowane;
- 2) sprzętu, narzędzi, wyposażenia i zaplecza budowy - odpowiada przewidywanej maksymalnej wartości szkody, jaka może powstać wskutek zajścia zdarzenia losowego - jako wyczerpywalny limit w systemie na pierwsze ryzyko, na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 3) maszyn budowlanych - odpowiada wartości odtworzeniowej nowej maszyny budowlanych; sumę ubezpieczenia ustala się odrębnie dla każdej pozycji wykazu, o którym mowa w § 16 ust. 1 pkt 7 lit. b);
- 4) mienia otaczającego - odpowiada przewidywanej maksymalnej wartości szkody, jaka może powstać wskutek zajścia zdarzenia losowego - jako wyczerpywalny limit w systemie na pierwsze ryzyko, na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

3. Ubezpieczający będący podatnikiem podatku VAT, któremu przysługuje prawo obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabywaniu rzeczy bądź usługi koniecznej do naprawienia szkody, ustala sumę ubezpieczenia bez uwzględnienia tego podatku, chyba że umówiono się inaczej.

4. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi zmiana zakresu realizowanych robót lub założeń stanowiących podstawę ustalenia sum ubezpieczenia (w tym w szczególności wartości kontraktu), Ubezpieczający może, w porozumieniu z Compensą, dokonać stosownej zmiany. Zmiana jest skuteczna od dnia ustalonego przez strony na piśmie. Zmiana sum ubezpieczenia może pociągać za sobą odpowiednią zmianę wysokości składki ubezpieczeniowej.

§ 9. Ustalenie wysokości szkody

1. Wysokość szkody ustala się:

- 1) w przypadku szkody częściowej, gdy uszkodzone przedmioty będą naprawiane - jako niezbędny koszt naprawy lub remontu konieczny do odtworzenia uszkodzonych przedmiotów, z uwzględnieniem:
 - a) dla budynków i budowli w trakcie budowy - dotychczasowych wymiarów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów;
 - b) dla maszyn, instalacji i urządzeń w trakcie montażu oraz dla sprzętu, wyposażenia, zaplecza budowy i maszyn budowlanych - dotychczasowego rodzaju i typu oraz tych samych lub możliwie najbardziej zbliżonych

parametrów i jakości, powiększony o koszty zwykłego transportu i montażu;

c) dla mienia otaczającego - jako wartość rzeczywiście tego mienia;

- 2) w przypadku szkody całkowitej - jako wartość rzeczywiście mienia.
2. Jeżeli w przypadku szkody częściowej koszt naprawy lub remontu przekroczy wartość rzeczywiście uszkodzonych przedmiotów, to wysokość szkody zostanie ustalona jak dla szkody całkowitej, tj. według ust. 1 pkt 2).
3. W następujących przypadkach wysokość szkody ustala się zawsze według wartości rzeczywiście uszkodzonych lub utraconych przedmiotów:
 - 1) jeżeli odtworzenie, naprawa lub remont uszkodzonych przedmiotów nie będą przeprowadzone;
 - 2) jeżeli odtworzenie lub naprawa uszkodzonych albo utraconych przedmiotów nie są już możliwe, ponieważ urządzenia o identycznych lub możliwie zbliżonych parametrach technicznych i jakości nie są już dostępne na rynku;
 - 3) jeżeli przedmiotem montażu są maszyny, instalacje lub urządzenia wcześniej eksploatowane.

4. O ile nie umówiono się inaczej, wartość rzeczywistą maszyn budowlanych oblicza się w sposób uproszczony według poniższej skali, tj. w zależności od wieku maszyny, licząc od daty produkcji utraconej lub uszkodzonej maszyny do dnia wystąpienia szkody:

- 1) do 3 lat włącznie - bez uwzględnienia zużycia;
- 2) powyżej 3 lat do 10 lat włącznie – zużycie w wysokości 10% za każdy kolejny rok począwszy od czwartego roku;
- 3) powyżej 10 lat - zużycie w wysokości 80%.

§ 10. Ustalenie wysokości odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody wliczonej jak w § 9, z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) do ustalonej wysokości szkody dolicza się poniesione przez ubezpieczonego uzasadnione i udokumentowane koszty, o których mowa w § 6 ust. 8;
- 2) od ustalonej wysokości szkody potrąca się wartość tej części uszkodzonych lub zniszczonych przedmiotów, która ze względu na rodzaj lub rozmiar uszkodzeń nadaje się jeszcze do dalszego użytku lub odsprzedaży.
2. Odszkodowanie nie uwzględnia kosztów wszelkich zmian, uzupełnień lub ulepszeń.
3. Odszkodowanie nie uwzględnia jakichkolwiek kosztów związanych z wprowadzeniem zmienionych lub nowych postanowień prawa bądź rozporządzeń organów administracji państwowej lub samorządowej dotyczących konstrukcji budynków i budowli, robót naprawczych lub remontowych, które Ubezpieczający jest zobowiązany ponieść dodatkowo w stosunku do pierwotnych kosztów realizacji robót budowlano-montażowych.

4. W razie niedoubezpieczenia, odszkodowanie zostanie wyliczone z uwzględnieniem zasady proporcji. W przypadku maszyn budowlanych weryfikacji będą podlegać poszczególne pozycje wykazu maszyn zgłoszonych do ubezpieczenia.
5. Zasada proporcji nie będzie stosowana w odniesieniu do:
 - 1) tych kategorii mienia lub kosztów, dla których ustalono limit odpowiedzialności na pierwsze ryzyko;
 - 2) niedoubezpieczenia nieprzekraczającego 20%.
6. W razie nadoubezpieczenia, Compensa odpowiada tylko do wysokości faktycznej szkody, w granicach sum ubezpieczenia dla poszczególnych przedmiotów lub danej kategorii mienia.
7. Od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania ustalonej zgodnie z postanowieniami ust. 1 – 6 odejmuje się franszyzy redukcyjne wskazane w umowie ubezpieczenia. Jeżeli szkodę spowodowały jednocześnie zdarzenia, dla których ustalono różne franszyzy redukcyjne, to jednorazowo odejmuje się najwyższą z ustalonych franszyz.

ROZDZIAŁ II – UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ DELIKTOWEJ

§ 11. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Compensa obejmuje ochroną ustawową odpowiedzialność cywilną deliktową (z tytułu czynu niedozwolonego) Ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobom trzecim. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje:
 - 1) szkody osobowe - poniesione przez osobę trzecią w wyniku śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
 - 2) szkody rzeczowe - poniesione przez osobę trzecią polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu mienia.
2. Compensa w ramach Rozdziału II udziela ochrony pod następującymi warunkami, spełnionymi łącznie:
 - 1) zdarzenie powodujące szkodę wystąpi na terenie budowy lub w jego bezpośrednim otoczeniu;
 - 2) zdarzenie spowoduje szkodę w związku z prowadzeniem robót budowlanych lub montażowych, objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach Rozdziału I OWU.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje roszczenia składane i dochodzone na podstawie prawa polskiego.

§ 12. Wyłączenia szczegółowe Rozdziału II

Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności Compensy określonych w § 7 OWU, Compensa nie odpowiada:

- 1) za szkody powstałe w przedmiocie kontraktu lub w jakimkolwiek mieniu, które zostało lub mogło być ubezpieczone w ramach Rozdziału I OWU, w tym za szkody w mieniu otaczającym zleceniodawcy;
- 2) za szkody spowodowane zdarzeniami zaistniałymi po podpisaniu końcowego protokołu

zdawczo odbiorczego;

- 3) za roszczenia o wykonanie umów (w tym o wykonanie zastępcze) lub o zwrot kosztów poniesionych na poczet wykonania umów;
- 4) za szkody powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania lub usługi;
- 5) za szkody wynikające z wadliwego wykonania, powstałe po wykonaniu robót budowlanych lub montażowych lub po rozpoczęciu eksploatacji przedmiotu kontraktu - zależnie od tego, który z tych momentów nastąpił wcześniej;
- 6) za szkody, za które Ubezpieczony umownie przejął odpowiedzialność cywilną osoby trzeciej, albo spowodowane przez rozszerzenie zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej ponad odpowiedzialność wynikającą z obowiązujących przepisów prawa;
- 7) za zobowiązania powstałe w wyniku zgody Ubezpieczonego na zapłacenie jakiegokolwiek sumy jako odszkodowania lub w charakterze innego świadczenia, chyba że takie zobowiązanie powstałoby niezależnie od wyrażenia takiej zgody;
- 8) za straty niebędące szkodami rzeczowymi lub osobowymi ani ich następstwami (czyste straty finansowe);
- 9) za szkody spowodowane wibracjami, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych, podpór bądź osłabieniem nośności gruntu;
- 10) za szkody osobowe wyrządzone pracownikom któregośkolwiek z ubezpieczonych (przez pracownika rozumie się w OWU również osoby fizyczne zatrudnione przez nich na podstawie umów cywilnoprawnych);
- 11) za szkody w mieniu pracowników któregośkolwiek z ubezpieczonych;
- 12) za szkody spowodowane przez pojazdy podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego (niezależnie od tego, czy obowiązek ubezpieczenia został wykonany), a także przez sprzęt pływający lub statki powietrzne;
- 13) za straty powstałe wskutek naruszenia praw autorskich, licencji, patentów, znaków towarowych i nazw fabrycznych;
- 14) za szkody powodujące roszczenia odszkodowawcze pomiędzy ubezpieczonymi;
- 15) za szkody spowodowane przez produkt wadliwy lub niebezpieczny, również w samym produkcie, oraz pokrywane na podstawie gwarancji lub rękojmi, a także powstałe w związku z dostarczeniem produktu innego, niż uzgodniono;
- 16) za koszty wycofania lub straty wynikłe z konieczności wycofania produktu z rynku, usunięcia, naprawy, wymiany, zastąpienia produktem wolnym od wad, obniżenia wartości robót, usług lub produktów dostarczonych, zainstalowanych, zmontowanych, zbudowanych, wykonanych lub odtworzonych przez Ubezpieczonego;

- 17) za szkody powstałe w wyniku uszkodzenia, utraty lub zniszczenia wartości pieniężnych, papierów wartościowych, biżuterii, kamieni szlachetnych, dokumentów, planów, zbiorów archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych, dzieł sztuki lub innych przedmiotów o charakterze zabytkowym, artystycznym unikatowym lub kolekcjonerskim;
 - 18) za szkody wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonego lub osobom, za które jest on odpowiedzialny;
 - 19) za straty moralne, tj. powstałe w wyniku oszczerstw i pomówień oraz naruszenia dóbr osobistych osób trzecich innych niż życie lub zdrowie;
 - 20) za szkody związane z oddziaływaniem azbestu, dioksyn i formaldehydów.
3. Dodatkowo, Compensa w granicach sumy gwarancyjnej zwraca niezbędne i udokumentowane:
 - 1) koszty zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów poniesione przez Ubezpieczonego w razie zajścia zdarzenia powodującego lub mogącego spowodować jego odpowiedzialność;
 - 2) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą Compensy w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, za którego skutki odpowiada Ubezpieczony, oraz rozmiaru wyrządzonej szkody;
 - 3) koszty obrony sądowej przed roszczeniami, w tym koszty pomocy prawnej adwokata, radcy lub kancelarii prawnej zatrudnionej przez Compensę, w sporze prowadzonym za zgodą Compensy lub na jego polecenie.

§ 13. Suma gwarancyjna

1. Sumę gwarancyjną ustala i deklaruje Ubezpieczający.
2. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności Compensy dla wszystkich zdarzeń powodujących odpowiedzialność Ubezpieczonego, powstałych w okresie realizacji robót budowlanych lub montażowych.
3. Ubezpieczający może określić również podlimity odpowiedzialności Compensy na jedno zdarzenie, osobno dla szkód rzeczowych i osobowych.
4. Suma gwarancyjna i podlimity, o których mowa w ust. 3, są wskazane w umowie ubezpieczenia.
5. Wszystkie szkody będące wynikiem tego samego zdarzenia lub mające tę samą przyczynę uważa się za powstałe w wyniku jednego zdarzenia.

§ 14. Postanowienia szczegółowe

1. Jeżeli bez uprzedniej pisemnej zgody Compensy:
 - 1) Ubezpieczony lub ktokolwiek inny w jego imieniu uzna odpowiedzialność;
 - 2) uczyni ofertę albo przyrzeczenie lub zobowiązanie wypłaty odszkodowania;
 - 3) wypłaci odszkodowanie, to Compensa jest zwolniona z obowiązku wypłaty odszkodowania.
2. Ubezpieczony udzieli wszelkich informacji, wyjaśnień i pomocy oraz dostarczy wszelkie dowody potrzebne do ustalenia okoliczności i rozmiaru wyrządzonej szkody, jakich Compensa może zażądać w związku z prowadzonym postępowaniem likwidacyjnym.

§ 15. Odszkodowanie

1. Compensa wypłaci odszkodowanie w granicach odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego do wysokości sumy gwarancyjnej lub ustalonego podlimitu na zdarzenie.
2. Każda wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej o wartość wypłaconego odszkodowania. Na wniosek Ubezpieczającego, Compensa może przywrócić sumę gwarancyjną do pierwotnej wysokości, za dopłatą dodatkowej składki.

4. Jeżeli przeciwko Ubezpieczonemu zostanie wszczęte postępowanie karne w wyniku zdarzenia, za które odpowiada, to Compensa pokryje koszty obrony, o ile zażądało jej powołania lub wyraziło zgodę na pokrycie takich kosztów. Koszty te są ponoszone przez Compensę w granicach sumy gwarancyjnej.
5. W przypadku szkód rzeczowych, od ostatecznej wartości wyliczonego odszkodowania potrąca się franzyzę redukcyjną ustaloną w umowie ubezpieczenia.
6. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługuje poszkodowanej osobie trzeciej zarówno świadczenie jednorazowe, jak i renty, to Compensa zaspokaja je do wysokości sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
 - 1) świadczenie jednorazowe;
 - 2) renta czasowa;
 - 3) renta dożywotnia.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA OBU ROZDZIAŁÓW - UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 16. Zawarcie, zmiana i rozwiązanie umowy

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na piśmie wniosek Ubezpieczającego, który stanowi jej integralną część. Wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia powinien zawierać następujące informacje:
 - 1) okres ubezpieczenia (okres realizacji robót oraz ewentualnie okres gwarancji lub konserwacji);
 - 2) nazwę, siedzibę, REGON Ubezpieczającego, a także takie dane dotyczące osoby, na której rachunek ma być zawarta umowa ubezpieczenia (o ile jest to umowa na cudzy rachunek);
 - 3) miejsce ubezpieczenia (adres terenu budowy);
 - 4) dotychczasowy przebieg za ostatnie 3 lata: liczba, przyczyny i wielkość szkód, z podziałem na poszczególne lata, nazwa zakładu ubezpieczeń, bez względu na to, czy roboty były objęte ochroną ubezpieczeniową i czy za ww. szkody było wypłacone odszkodowanie;
 - 5) dane dotyczące doświadczenia podmiotów zaangażowanych w realizację robót budowlano-montażowych;

- 6) przedmiot (tytuł kontraktu) i wnioskowany zakres ubezpieczenia oraz w odniesieniu do maszyn budowlanych (jeżeli mają być objęte ochroną) - typ, rok produkcji, numer fabryczny lub inne dane jednoznacznie identyfikujące każdą maszynę, odrębnie dla każdej pozycji według wykazu stanowiącego załącznik do umowy ubezpieczenia, a także liczbę posiadanych kompletów kluczyków;
- 7) wnioskowane sumy ubezpieczenia, z podaniem wartości stanowiących podstawę ich ustalenia, w rozbiciu na:
- wartość kontraktu (wartość robocizny i materiałów);
 - wartość maszyn budowlanych (jeżeli mają być objęte ochroną) - odrębnie dla każdej pozycji według wykazu stanowiącego załącznik do umowy ubezpieczenia;
 - limit odpowiedzialności na zaplecze i wyposażenie terenu budowy (jeżeli mają być objęte ochroną);
 - sumę gwarancyjną odpowiedzialności cywilnej (jeżeli ma być objęta ochroną ubezpieczeniową) —na wszystkie zdarzenia, ewentualnie podlimity na jedno zdarzenie dla szkód rzeczowych i osobowych;
 - mienie otaczające (jeżeli ma być objęte ochroną);
 - jakiegokolwiek inne koszty lub wydatki, jeżeli mają być objęte ochroną na mocy Klauzuli indywidualnych - w postaci sum lub limitów odpowiedzialności im przypisanych;
- 8) opis zagrożeń występujących na terenie budowy, uwzględniający katastrofy naturalne;
- 9) opis zastosowanych w robotach technologii, metod budowy, wymiarów;
- 10) propozycję ustaleń dodatkowych lub odmiennych od postanowień OWU, o ile Ubezpieczający wyraża wolę wprowadzenia ich do umowy ubezpieczenia w drodze rokowań;
2. Compensa zastrzega sobie prawo:
- żądania od Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego dodatkowych informacji, jeżeli uzna, że dotychczas otrzymane nie są wystarczające do dokonania oceny ryzyka;
 - przeprowadzenia lustracji miejsca i przedmiotu ubezpieczenia w celu oceny ryzyka powstania szkód oraz sformułowania ewentualnych rekomendacji i zaleceń dotyczących kontroli tego ryzyka, zarówno przed zawarciem, jak i w trakcie trwania umowy ubezpieczenia. Koszty takiej lustracji pokrywa w całości Compensa, o ile nie umówiono się inaczej.
3. Umowę ubezpieczenia zawiera się na czas realizacji robót budowlanych lub montażowych, wskazany w umowie ubezpieczenia. Dodatkowo, jeżeli włączono do umowy ubezpieczenia Klauzule nr 003, 004 lub 201 wyszczególnione w „Załączniku do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia robót budowlano-montażowych – wykaz klauzul indywidualnych”, okres ubezpieczenia może objąć okres gwarancji lub konserwacji, wskazany w umowie ubezpieczenia.
4. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a jeżeli jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Odstąpienie od umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Compensa udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
5. Umowa ubezpieczenia zawarta na czas określony może być rozwiązana przez Compensę ze skutkiem natychmiastowym w sytuacjach wskazanych w przepisach prawa, a także z ważnych powodów, za które uznaje się:
- popelnienie przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, przestępstwa pozostającego w związku z zawarciem lub wykonywaniem umowy ubezpieczenia;
 - niewyrażenie przez Ubezpieczonego zgody na dokonanie lustracji w miejscu ubezpieczenia lub utrudnianie dokonania tej lustracji.
6. Umowa ubezpieczenia wygasa:
- z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta;
 - w razie jej rozwiązania w trybie określonym w ust. 4, a także w § 19 ust. 4, 5 i 7 OWU;
 - z chwilą ustania odpowiedzialności Compensy.
- § 17. Początek i koniec odpowiedzialności**
1. Z zachowaniem § 2 pkt 14) OWU, odpowiedzialność Compensy rozpoczyna się od dnia oznaczonego w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, jednak nie wcześniej niż:
- w momencie rozpoczęcia okresu realizacji robót budowlanych lub montażowych tj. z chwilą formalnego przejęcia placu budowy przez Generalnego Wykonawcę, w celu realizacji robót budowlanych lub montażowych wyszczególnionych w kontrakcie, lub
 - w momencie wyładowania na terenie budowy materiałów budowlanych, urządzeń lub instalacji do zamontowania, zależnie od tego, który z tych momentów nastąpi wcześniej.
2. Odpowiedzialność Compensy kończy się:
- dla robót budowlanych lub montażowych - w momencie podpisania końcowego protokołu zdawczo odbiorczego;
 - dla wyposażenia i zaplecza budowy oraz maszyn budowlanych (o ile zostały objęte ochroną) - w momencie rozpoczęcia ich załadunku w celu usunięcia z terenu budowy;
 - dla odpowiedzialności cywilnej (o ile została objęta ochroną) - z dniem wypłaty odszkodowania, które spowoduje wyczerpanie sumy gwarancyjnej dla wszystkich zdarzeń w okresie ubezpie-

czenia lub w momencie podpisania końcowego protokołu zdawczo-odbiorczego, zależnie od tego, który z tych momentów nastąpi wcześniej.

3. Dla wcześniej eksploatowanych instalacji, maszyn lub urządzeń będących przedmiotem montażu odpowiedzialność kończy się w momencie poprzedzającym rozpoczęcie ich rozruchu próbnego.
4. W razie udzielenia przez Compensę ochrony w okresie konserwacji lub gwarancji - według Klauzuli nr 003, 004 lub 201 - odpowiedzialność Compensy w zakresie określonym w tych Klauzulach rozpoczyna się pierwszego dnia okresu konserwacji lub gwarancji i kończy się w ostatnim dniu tego okresu.

§ 18. Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek.
2. Ubezpieczony powinien być wskazany w umowie ubezpieczenia.
3. Na żądanie Ubezpieczonego, Compensa w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania udzieli mu informacji o postanowieniach umowy ubezpieczenia zawartej na jego rachunek oraz postanowieniach OWU w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 19. Zapłata, zmiana i zwrot składki

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Compensy.
2. Wysokość składki oraz termin jej zapłaty określa się w umowie ubezpieczenia.
3. Składka może być rozłożona na raty. Wysokość oraz terminy zapłaty pierwszej i kolejnych rat określa się w umowie ubezpieczenia.
4. Jeżeli Compensa ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, Compensa może rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W razie nierozwiązania umowy przez Compensę, umowa wygasa z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.
5. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki spowoduje ustanie odpowiedzialności Compensy z upływem 7. dnia od daty otrzymania przez Ubezpieczającego pisemnego wezwania do zapłaty raty składki i braku zapłaty w tym terminie.
6. Jeżeli zapłata składki jest dokonywana przelewem bankowym, za zapłatę uważa się chwilę złożenia zlecenia przelewu, pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe. W przeciwnym razie, za datę zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Compensy pełną kwotą wymaganej składki albo jej raty.
7. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać

odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania, druga strona umowy ubezpieczenia może w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym.

8. W razie rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 20. Obowiązki umowne Compensy

1. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę Compensa doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, Compensa obowiązana jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku, zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty.
2. W razie braku sprzeciwu ze strony Ubezpieczającego, umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.
3. Compensa jest obowiązana przedstawić Ubezpieczającemu różnicę pomiędzy treścią umowy a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
4. W razie niedopełnienia obowiązku wynikającego z ust. 3, Compensa nie może powołać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego.
5. Postanowień ust. 3 i 4 nie stosuje się do umów zawieranych w drodze negocjacji.

§ 21. Obowiązki umowne (powinności) Ubezpieczającego i Ubezpieczonego

1. Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, obowiązany jest podać do wiadomości Compensy wszystkie znane sobie okoliczności, o które Compensa zapytywała we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia albo w innych pismach przed zawarciem umowy. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez Compensę umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne;
2. W czasie trwania umowy Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest obowiązany pisemnie zawiadamiać Compensę o wszelkich zmianach

- okoliczności, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości. Postanowienia zdania poprzedzającego stosuje się odpowiednio do okoliczności, które Ubezpieczający albo jego przedstawiciel zgłosili przed zawarciem umowy ubezpieczenia z własnej inicjatywy.
3. Compensa nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 lub ust. 2 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2.
 4. W czasie trwania umowy Ubezpieczony obowiązany jest do przestrzegania regulacji mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności:
 - 1) przepisów prawa budowlanego;
 - 2) przepisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej;
 - 3) przepisów prawa pracy;
 - 4) przepisów dotyczących normalizacji, certyfikacji, budowy i eksploatacji urządzeń technicznych oraz wykonywania dozoru technicznego nad tymi urządzeniami;
 - 5) zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń;
 - 6) wszelkich norm, zaleceń i wymogów organów administracji państwowej i samorządowej dotyczących bezpieczeństwa prowadzonej działalności;
 5. W czasie trwania umowy Ubezpieczony obowiązany jest do utrzymywania we własnym zakresie i na własny koszt zajmowanych i wykorzystywanych pomieszczeń, budynków, budowli i innych obiektów zaplecza budowy, maszyn budowlanych, sprzętu, narzędzi, wyposażenia budowy oraz ich zabezpieczeń w dobrym stanie technicznym, a także podejmowania stosownych działań zapobiegawczych oraz wszelkich uzasadnionych środków ostrożności w celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia lub powiększenia się szkody;
 6. W czasie trwania umowy Ubezpieczony obowiązany jest do umożliwienia przedstawicielowi Compensy podjęcia czynności niezbędnych do oceny ryzyka, w tym udzielenia koniecznej i obiektywnie uzasadnionej pomocy przy lustracji miejsca ubezpieczenia, również po zakończeniu okresu ubezpieczenia, jeżeli czynności te są niezbędne do prawidłowej likwidacji szkody.
- 2) niezwłocznego powiadomienia straży pożarnej, policji lub innych służb, jeżeli okoliczności lub rodzaj szkody wymagają obecności tych służb w miejscu jej powstania;
 - 3) niezwłocznego, nie później niż po upływie 7 dni zawiadomienia o wypadku Compensę, z podaniem, o ile to możliwe, przyczyny, przedmiotu i zakresu szkody, okoliczności powstania oraz szacunkowej jej wartości; zawiadomienie o zajściu wypadku ubezpieczeniowego może zgłosić również spadkobierca Ubezpieczonego. W tym przypadku spadkobierca jest traktowany jako uprawniony z umowy ubezpieczenia;
 - 4) udzielenia przedstawicielowi Compensy wszelkich wyjaśnień, a także przekazania dowodów niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania i rozmiarów szkody, w tym dowodów księgowych;
 - 5) niezmienniania stanu faktycznego w miejscu szkody, w tym zachowania uszkodzonego mienia i udostępnienia go przedstawicielowi Compensy w celu przeprowadzenia oględzin, chyba że podjęto niezbędne działania mające na celu zabezpieczenie mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenie rozmiaru szkody. Postanowienie to nie obowiązuje, jeżeli:
 - a) Compensa nie podjęła czynności związanych z likwidacją szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty jej zgłoszenia do Compensy;
 - b) szacunkowa wartość szkody nie przekracza 20 000 zł, przy czym w takim wypadku Ubezpieczający lub Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, przygotowuje i udostępni Compensie następujące dokumenty, niezbędne do likwidacji szkody:
 - i) wykaz strat;
 - ii) dokładny opis zdarzenia;
 - iii) zdjęcia z miejsca zdarzenia, dokumentujące stan mienia bezpośrednio po szkodzie, o ile zostały wykonane.
 2. Jeżeli za powstanie szkody są odpowiedzialne osoby trzecie, Ubezpieczający oraz Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest zobowiązany do podania Compensie wszelkich znanych mu informacji dotyczących tych osób oraz zabezpieczenia możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec nich.
 3. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1), Compensa jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
 4. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie albo w wyniku rażącego niedbalstwa naruszył obowiązki określone w ust. 1 pkt 3), to Compensa może zmniejszyć odszkodowanie w takim stopniu, w jakim przyczyniło się to do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

§ 22. Obowiązki Ubezpieczającego i Ubezpieczonego po zajściu wypadku

1. W razie zajścia zdarzenia losowego, Ubezpieczający i Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, obowiązany jest do:
 - 1) użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;

- Jeżeli zdarzenie, w wyniku którego powstała szkoda, jest objęte ochroną przez innego ubezpieczyciela, Ubezpieczający lub Ubezpieczony, jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na rachunek innej osoby, jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania tego ubezpieczyciela o powstaniu szkody oraz do zawiadomienia Compensy o przekazaniu takiej informacji, w szczególności przez dostarczenie kopii pisma.
- Obowiązki określone w ustępach poprzedzających spoczywają na Ubezpieczonym pod warunkiem, że Ubezpieczony wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
- Compensa nie może przeciwko uprawnionemu do odszkodowania podnieść zarzutu naruszenia obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli takie naruszenie nastąpiło po zajściu zdarzenia losowego.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 23. Postępowanie wyjaśniające

- Zawiadomienie o szkodzie, zawierające opis okoliczności zdarzenia oraz stwierdzonych szkód, Ubezpieczający, Ubezpieczony lub Uprawniony z umowy ubezpieczenia składa w formie pisemnej w jednostce terenowej lub Centrali Compensy lub za pośrednictwem poczty albo drogą elektroniczną lub za pośrednictwem Infolinii Compensy Zawiadomienie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, złożone agentowi ubezpieczeniowemu działającemu w imieniu lub na rzecz Compensy uważa się za złożone Compensie.
- Po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie, Compensa:
 - w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem;
 - przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia jej stanu faktycznego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
- W razie uzyskania przez Compensę nowych informacji mających związek z ustaleniem zasadności zgłaszanych roszczeń lub wysokością odszkodowania, Compensa, pisemnie lub drogą elektroniczną, poinformuje osobę występującą z roszczeniem, jakie dodatkowe dokumenty są niezbędne do ustalenia odszkodowania.

§ 24. Wypłata odszkodowania

- Compensa wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia Uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku postępowania wyjaśniającego przebieg zdarzenia oraz zasadność roszczeń,

zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądowego.

- Compensa jest obowiązana spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
- Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Compensy albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.
- Bezspomną część odszkodowania Compensa jest obowiązana spełnić w terminie przewidzianym w ust. 2.
- W ubezpieczeniu w systemie ubezpieczenia na sumy stałe wypłata odszkodowania nie pomniejsza sumy ubezpieczenia, z wyjątkiem przypadku całkowitego zniszczenia przedmiotu ubezpieczenia, powodującego wypłatę odszkodowania w kwocie równej sumie ubezpieczenia.
- W ubezpieczeniu w systemie ubezpieczenia na pierwsze ryzyko każda wypłata odszkodowania pomniejsza limit odpowiedzialności o wypłaconą kwotę.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 25. Regres ubezpieczeniowy

- Z dniem zapłaty odszkodowania, roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na Compensę do wysokości wypłaconego odszkodowania.
- Jeżeli Compensa pokryła tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Compensy.
- Jeżeli Ubezpieczony bez zgody Compensy zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody albo je ograniczył, Compensa może odmówić wypłaty odszkodowania albo odpowiednio je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się albo ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, wówczas Compensie przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczonego całości albo części wypłaconego odszkodowania, wraz z niezbędnymi kosztami postępowania.
- Nie przechodzą na Compensę roszczenia Ubezpieczonego przeciwko:
 - osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - pracownikom Ubezpieczonego, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

§ 26. Reklamacje i spory

- Reklamację w związku z zawarciem lub wykonaniem umowy ubezpieczenia może zgłosić Ubezpieczający, Ubezpieczony, uposażony lub uprawniony z tej umowy.

2. Reklamację można złożyć:
 - 1) pisemnie – na adres wybranej jednostki Compensy lub osobiście;
 - 2) w postaci elektronicznej (formularz na stronie internetowej www.wiener.pl);
 - 3) ustnie (osobiście do protokołu lub telefonicznie).
3. Reklamacja powinna zawierać:
 - 1) imię, nazwisko (nazwę), adres i numer telefonu kontaktowego zgłaszającego reklamację;
 - 2) numer zgłoszenia szkody lub numer polisy;
 - 3) przedmiot reklamacji;
 - 4) uzasadnienie reklamacji, z podaniem ewentualnych dowodów.
4. Reklamacja jest rozpatrywana niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Jeżeli z uwagi na szczególne skomplikowanie sprawy nie jest możliwe udzielenie odpowiedzi we wskazanym wyżej terminie, termin ten zostaje wydłużony do nie więcej niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji. Zgłaszający reklamację zostaje poinformowany o:
 - 1) przyczynie opóźnienia;
 - 2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
 - 3) przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi.
5. O sposobie rozpatrzenia reklamacji Compensa powiadamia zgłaszającego reklamację na piśmie. Udzielenie przez Compensę odpowiedzi na reklamację pocztą elektroniczną jest możliwe wyłącznie na wniosek klienta.
6. Zgłaszający reklamację może wystąpić do Rzecznika Finansowego z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy.
7. Spór może zostać rozstrzygnięty w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientem a podmiotem rynku finansowego, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego (adres strony internetowej: www.rf.gov.pl), albo postępowania przed Sądem Polubownym przy Komisji Nadzoru Finansowego (adres strony internetowej: www.knf.gov.pl).
8. Zgłaszającemu reklamację przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
9. Compensa podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

wypłata świadczenia naraziłyby Compensę na konsekwencje związane z nieprzebraniem rezolucji ONZ lub regulacji sankcyjnych, embarga handlowego lub sankcji ekonomicznych wprowadzonych na podstawie prawa Unii Europejskiej lub Stanów Zjednoczonych Ameryki lub prawa innych krajów i regulacji wydanych przez organizacje międzynarodowe, jeśli mają zastosowanie do przedmiotu umowy.

2. Przez świadczenie o którym mowa w ust. 1 rozumie się także odszkodowanie, a także wszystkie inne kwoty należne od Compensy w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym.

§ 28. Wejście OWU w życie

OWU zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu Compensy nr 01/07/2024, wchodzą w życie z dniem 1 lipca 2024 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od tej daty.

§ 27. Sankcje

1. Compensa nie świadczy ochrony ani nie wypłaca świadczenia w zakresie w jakim ochrona lub

Załącznik do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia robót budowlano-montażowych - wykaz klauzul indywidualnych

KLAUZULA NR 001 Ochrona dla szkód spowodowanych przez strajki, zamieszki i niepokoje społeczne

KLAUZULA NR 002 Ochrona odpowiedzialności cywilnej wzajemnej KLAUZULA NR 003 Ochrona w okresie konserwacji - wariant podstawowy

KLAUZULA NR 004 Ochrona w okresie konserwacji - wariant rozszerzony

KLAUZULA NR 005 Postanowienia specjalne dotyczące harmonogramu prac budowlano-montażowych

KLAUZULA NR 006 Ochrona dla kosztów pracy w godzinach nadliczbowych i nocnych, w dni ustawowo wolne od pracy, oraz dla kosztów frachtu ekspresowego

KLAUZULA NR 007 Ochrona dla kosztów frachtu lotniczego

KLAUZULA NR 011 Szkody seryjne

KLAUZULA NR 013 Składowanie poza terenem budowy

KLAUZULA NR 100 Ubezpieczenie maszyn i instalacji podczas rozruchu próbnego lub testów

KLAUZULA NR 101 Postanowienia specjalne dotyczące konstrukcji tuneli i galerii

KLAUZULA NR 102 Postanowienia specjalne dotyczące podziemnych kabli, rurociągów oraz innych instalacji podziemnych

KLAUZULA NR 103 Wyłączenie szkód w uprawach rolnych i lasach

KLAUZULA NR 104 Postanowienia specjalne dotyczące budowy tam i zbiorników wodnych

KLAUZULA NR 106 Postanowienia specjalne dotyczące otwartych odcinków prac

KLAUZULA NR 107 Postanowienia specjalne dotyczące składowania

KLAUZULA NR 110 Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciw opadom, powodzi i zalaniu

KLAUZULA NR 111 Postanowienia specjalne dotyczące usunięcia skutków obsunięcia się ziemi

KLAUZULA NR 112 Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciwpożarowego na terenie budowy

KLAUZULA NR 113 Transport lądowy

KLAUZULA NR 115 Ubezpieczenie szkód będących skutkiem błędów projektowych

KLAUZULA NR 116 Ubezpieczenie ukończonych odcinków robót

KLAUZULA NR 117 Postanowienia specjalne dotyczące układania rurociągów, przewodów i kabli sieci podziemnych

KLAUZULA NR 119 Ochrona dla mienia otaczającego zleceniodawcy

KLAUZULA NR 120 Ubezpieczenie szkód spowodowanych wibracjami, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych, podpór lub nośności gruntu

KLAUZULA NR 121 Postanowienia specjalne dotyczące palowania, budowy fundamentów i ścian oporowych, ścianek szczelnych lub szczelinowych

KLAUZULA NR 200 Ubezpieczenie ryzyka producenta

KLAUZULA NR 201 Ochrona ubezpieczeniowa w okresie gwarancji

KLAUZULA NR 218 Ochrona dla kosztów poszukiwania przecieków podczas układania rurociągów

KLAUZULA NR 219 Postanowienia specjalne dotyczące poziomych wierceń kierunkowych w budowie przejść rurociągów lub przewodów pod rzekami, nasypaniami, drogami itp.

KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

KLAUZULA NR 001

Ochrona dla szkód spowodowanych przez strajki, zamieszki i niepokoje społeczne

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmiennych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony w ramach Rozdziału I OWU o szkody w przedmiocie ubezpieczenia będące wynikiem strajków, zamieszek lub niepokojów społecznych, przez które rozumie się utratę, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonych przedmiotów spowodowane bezpośrednio wskutek:
 - 1) działania osób biorących udział w zakłóceniu porządku publicznego (niezależnie od związku ze strajkiem lub lokautem), niemającego związku ze zdarzeniami, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 3) OWU, a także działania ustanowionych zgodnie z prawem władz, które ma na celu stłumienie lub próbę stłumienia takiego zakłócenia porządku publicznego lub też ograniczenie jego skutków;
 - 2) działania umyślnego uczestników strajku, pracowników objętych lokautem, mającego na celu popieranie strajku lub przeciwstawianie się lokautowi, a także działania wszelkich ustanowionych zgodnie z prawem władz, które ma na celu zapobieżenie takiemu umyślnemu działaniu lub też ograniczenie jego skutków.
2. Limit odpowiedzialności na jedno zdarzenie i wszystkie zdarzenia oraz franszyzę redukcyjną na każde zdarzenie dla szkód objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej Klauzuli wskazuje się umowie ubezpieczenia.
3. Limit odpowiedzialności na jedno zdarzenie dotyczy wszystkich szkód powstałych w ciągu kolejnych 168 godzin od zaistnienia pierwszej szkody objętej ochroną ubezpieczeniową na warunkach niniejszej Klauzuli.
4. Oprócz wyłączeń wymienionych w OWU, ochrona ubezpieczeniowa udzielona na warunkach niniejszej Klauzuli nie obejmuje:
 - 1) szkód określonych w pkt. 1 niniejszej Klauzuli, które nastąpiły w związku z całkowitym lub częściowym przerwaniem robót budowlanych lub montażowych, ich opóźnieniem lub przerwaniem jakiegokolwiek procesu lub operacji będących częścią tych robót;
 - 2) szkód spowodowanych stałym lub czasowym pozbawieniem posiadania nieruchomości w wyniku jej bezprawnego zajęcia przez jakąkolwiek osobę, z wyjątkiem fizycznych uszkodzeń ubezpieczonego mienia powstałych:
 - a) przed pozbawieniem posiadania lub
 - b) podczas czasowego pozbawienia posiadania.

KLAUZULA NR 002

Ochrona odpowiedzialności cywilnej wzajemnej

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmiennych

nich niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, poprzez uchylenie § 12 ust. 14 OWU Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału II OWU o przejęcie odpowiedzialności za roszczenia odszkodowawcze pomiędzy ubezpieczonymi wskazanymi w umowie ubezpieczenia, powstałe na podstawie umowy ubezpieczenia – tak, jakby każdy z ubezpieczonych zawarł indywidualną umowę ubezpieczenia.

2. Podlimit na jedno i wszystkie zdarzenia w ramach sumy gwarancyjnej ustalonej dla Rozdziału II OWU w okresie realizacji robót budowlanych lub montażowych dla szkód objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej Klauzuli jest wskazany w umowie ubezpieczenia.
3. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności Compensa określonych w § 7 i 12 OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności za:
 - 1) szkody powstałe w jakimkolwiek mieniu, które jest ubezpieczone lub mogłyby zostać ubezpieczone według Rozdziału I OWU (również na podstawie innych Klauzul indywidualnych, według których można objąć ochroną inne przedmioty), także w tych przypadkach, kiedy szkody w mieniu nie podlegają pełnemu odszkodowaniu w wyniku zastosowania franszyzy redukcyjnej lub limitu odpowiedzialności. Wyłączenie niniejsze dotyczy także korzyści, które poszkodowany mógłby uzyskać, gdyby mu szkody nie wyrządzono;
 - 2) szkody wyrządzone pracownikom Ubezpieczającego (w tym osobom fizycznym zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych) lub innych osób albo podmiotów biorących udział w realizacji ubezpieczonych robót budowlanych lub montażowych, które to osoby albo podmioty w całości lub w części pozostają ubezpieczone w ramach Rozdziału I OWU.

KLAUZULA NR 003

Ochrona w okresie konserwacji - wariant podstawowy

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmiennych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w ubezpieczonych robotach budowlanych lub montażowych powstałe pod dokonaniu odbioru tych robót, w okresie obowiązywania niniejszej Klauzuli wskazanym w umowie ubezpieczenia.
2. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona według niniejszej Klauzuli działa wyłącznie w sytuacji, gdy ww. szkody zostały spowodowane wskutek działania Ubezpieczonego przy wykonywaniu przez niego w miejscu ubezpieczenia czynności zmierzających do spełnienia obowiązków wynikających z kontraktu na wykonanie robót budowlanych lub montażowych.
3. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona na warunkach niniejszej Klauzuli nie obejmuje jakichkolwiek szkód z tytułu odpowiedzialności cywilnej.

4. Udzielenie ochrony ubezpieczeniowej na warunkach niniejszej Klauzuli nie oznacza przejścia przez Compensa obowiązków Ubezpieczającego wynikających z umowy o konserwację lub z udzielonej gwarancji ani rekojmii.
5. Franszyza redukcyjna na każde zdarzenie dla szkód objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej Klauzuli wskazana jest w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 004

Ochrona w okresie konserwacji - wariant rozszerzony

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w ubezpieczonych robotach budowlanych lub montażowych powstałe po dokonaniu odbioru tych robót, w okresie obowiązywania niniejszej Klauzuli wskazanym w umowie ubezpieczenia.
2. Ochrona ubezpieczeniowa udzielona według niniejszej Klauzuli działa wyłącznie w sytuacji, gdy ww. szkody:
 - 1) zostały spowodowane wskutek działania Ubezpieczonego przy wykonywaniu przez niego w miejscu ubezpieczenia czynności zmierzających do spełnienia obowiązków wynikających z kontraktu na wykonanie robót budowlanych lub montażowych;
 - 3) ujawniły się lub powstały z przyczyny zaistniałej w ubezpieczonym okresie realizacji robót budowlanych lub montażowych, przed odbiorem tych robót lub ich części - w odniesieniu do tej części.
1. Niezależnie od wyłączeń zawartych w OWU, ochrona udzielona zgodnie z niniejszą Klauzulą nie obejmuje szkód:
 - 1) w maszynach, urządzeniach i instalacjach eksploatowanych przed przystąpieniem do ich montażu, montowanych następnie zgodnie z kontraktem. Wyłączenie to dotyczy tylko szkód objętych ochroną zgodnie z ust. 2 pkt 2) niniejszej Klauzuli;
 - 2) szkód z tytułu odpowiedzialności cywilnej.
2. Franszyza redukcyjna na każde zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową zgodnie z niniejszą Klauzulą wskazana jest w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 005

Postanowienia specjalne dotyczące harmonogramu prac budowlano-montażowych

Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, strony umowy ubezpieczenia wprowadzają do niej następujące dodatkowe uzgodnienia:

- 1) harmonogram realizacji robót kontraktowych zatwierdzony przed ich rozpoczęciem, wraz z późniejszymi zmianami, uważa się za włączony do umowy ubezpieczenia;
- 2) Compensa nie ponosi odpowiedzialności za szkody

powstałe lub których zakres został zwiększony w związku z przekroczeniem terminów wyszczególnionych w ww. harmonogramie ponad liczbę tygodni określoną w umowie ubezpieczenia. Compensa może objąć ochroną ww. szkody wyłącznie po pisemnym potwierdzeniu tego faktu;

- 3) powyższe postanowienia nie oznaczają zgody Compensa na udzielenie ochrony ubezpieczeniowej w przedłużonym wskutek zmian harmonogramu okresie realizacji robót budowlano-montażowych. Okres realizacji robót wskazany w umowie ubezpieczenia pozostaje wiążący.

KLAUZULA NR 006

Ochrona dla kosztów pracy w godzinach nadliczbowych i nocnych, w dni ustawowo wolne od pracy oraz dla kosztów frachtu ekspresowego

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o niezbędne, uzasadnione i udokumentowane koszty dodatkowe poniesione przez Ubezpieczonego z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni ustawowo wolne od pracy oraz koszty frachtu ekspresowego (z wyłączeniem frachtu lotniczego), pod warunkiem że koszty te zostaną poniesione w bezpośrednim związku z naprawieniem szkody objętej ochroną ubezpieczeniową w ramach Rozdziału I OWU.
2. Jeżeli odszkodowanie z tytułu zdarzenia objętego ochroną w ramach Rozdziału I OWU zostanie wypłacone z zastosowaniem zasady proporcji, to odszkodowanie z tytułu niniejszej Klauzuli zostanie zmniejszone w takiej samej proporcji.
3. Limit odpowiedzialności na jedno zdarzenie dla kosztów obejmowanych ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej Klauzuli wskazany jest w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 007

Ochrona dla kosztów frachtu lotniczego

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o niezbędne, uzasadnione i udokumentowane koszty dodatkowe poniesione przez Ubezpieczonego z tytułu frachtu lotniczego, pod warunkiem że koszty te zostaną poniesione w bezpośrednim związku z naprawieniem szkody objętej ochroną ubezpieczeniową w ramach Rozdziału I OWU.
2. Jeżeli odszkodowanie z tytułu zdarzenia objętego ochroną w ramach Rozdziału I OWU zostanie wypłacone z zastosowaniem zasady proporcji, to odszkodowanie z tytułu niniejszej Klauzuli zostanie zmniejszone w takiej samej proporcji.
3. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia dla kosztów objętych ochroną ubezpieczeniową

niową w ramach niniejszej Klauzuli wskazany jest umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 011

Szkody seryjne

Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz pod warunkiem włączenia do umowy ubezpieczenia Klauzuli nr 115 lub Klauzuli nr 200, w umowie ubezpieczenia znajdują zastosowanie następujące dodatkowe postanowienia:

1. Wysokość odszkodowania za kolejne powtarzające się szkody będące efektem:
 - 1) błędu projektowego lub
 - 2) zastosowania wadliwego materiału (co oznacza również wadę odlewniczą) lub
 - 3) fabrycznego wadliwego wykonania elementu dostarczonego na teren budowy, których przyczyną jest taki sam ww. błąd lub wada, będzie naliczana po uprzednim odjęciu franszyzy redukcyjnej wskazanej w umowie ubezpieczenia, w następującej wysokości:
 - a) za pierwsze dwie szkody - 100 proc. wysokości odszkodowania;
 - b) za trzecią szkodę - 75 proc. wysokości odszkodowania;
 - c) za czwartą szkodę - 50 proc. wysokości odszkodowania;
 - d) za piątą szkodę - 25 proc. wysokości odszkodowania ustalonego zgodnie z postanowieniami § 10 OWU.
2. Dalsze szkody powstałe z powyższych przyczyn nie podlegają ochronie ubezpieczeniowej w ramach zawartej umowy ubezpieczenia.
3. Powyższe postanowienia nie dotyczą sytuacji, gdy przyczyną kolejnych szkód są błędy popełnione w trakcie prowadzenia prac budowlanych lub montażowych.

KLAUZULA NR 013

Składowanie poza terenem budowy

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w ubezpieczonym mieniu, które powstały podczas jego składowania poza terenem budowy, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (o ile nie umówiono się inaczej), w miejscach wskazanych w umowie ubezpieczenia.
2. Ochrona udzielona na mocy niniejszej Klauzuli nie obejmuje mienia w trakcie produkcji, obróbki lub składowania u producenta lub dostawcy.
3. Compensa udziela ochrony ubezpieczeniowej na warunkach niniejszej Klauzuli pod warunkiem przestrzegania w ubezpieczonych magazynach lub na ubezpieczonych placach składowania obowiązujących przepisów dotyczących sposobu składowania i zabezpieczenia ppoż. i przeciwkradzieżowego

składowanego mienia oraz zachowania następujących zasad:

- 1) składowanie ubezpieczonego mienia odbywa się na terenie o kontrolowanym dostępie (w budynku lub na ogrodzonym terenie otwartym, o ile składowanie danego rodzaju przedmiotów na terenie otwartym jest ogólnie przyjęte ze względu na jego właściwości lub rozmiary) i jednocześnie:
 - teren składowania jest dozorowany co najmniej w godzinach po zakończeniu pracy;
 - miejsce składowania jest wyposażone w zabezpieczenia ppoż. odpowiednie dla lokalizacji, konstrukcji magazynu oraz rodzaju składowanego mienia;
- 2) wartość składowanego mienia w pojedynczym miejscu składowania jest ograniczona zgodnie z limitem wskazanym w polisie lub innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia;
- 3) odległość między poszczególnymi miejscami składowania w obrębie jednej lokalizacji wynosi co najmniej 15 m. Warunek ten można zastąpić wymogiem zastosowania przegród oddzielenia przeciwpożarowego;
- 4) poszczególne miejsca składowania są rozmieszczone i zaprojektowane w sposób, który minimalizuje prawdopodobieństwo powstania szkody w wyniku nagromadzenia wody lub zalania składowanego mienia w efekcie obfitych i długotrwałych opadów atmosferycznych;
- 5) miejsca składowania znajdują się na terenach niezagrożonych powodzią, tzn. położone są powyżej najwyższego poziomu wody zanotowanego w ciągu ostatnich 20 lat.
4. Jeżeli postanowienia niniejszej Klauzuli odbiegają w jakikolwiek sposób od obowiązujących przepisów prawa (w tym dotyczących ochrony przeciwpożarowej), to zastosowanie będą miały te z nich, które nakładają na Ubezpieczającego bardziej rygorystyczne zobowiązania.

KLAUZULA NR 100

Ubezpieczenie maszyn i instalacji podczas rozruchu próbnego lub testów

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w przedmiocie ubezpieczenia, które powstały w związku z prowadzeniem rozruchu próbnego i testów, z zastrzeżeniem, że okres rozruchu próbnego i testów nie może przekroczyć czterech tygodni od dnia ich rozpoczęcia (o ile nie umówiono się inaczej co do długości okresu rozruchu próbnego i testów na potrzeby umowy ubezpieczenia).
2. Postanowienia niniejszej Klauzuli nie mają zastosowania do instalacji, maszyn lub urządzeń wcześniej eksploatowanych, dla których odpowiedzialność Compensa kończy się w momencie rozpoczęcia rozruchu próbnego.

KLAUZULA NR 101

Postanowienia specjalne dotyczące konstrukcji tuneli i galerii

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa nie pokrywa następujących dodatkowych kosztów:
 - 1) wynikłych z konieczności wprowadzenia zmian w metodzie prowadzenia robót, spowodowanej napotkaniem nieprzewidywanych warunków gruntowych lub przeszkód;
 - 2) poniesionych w celu poprawienia lub stabilizacji warunków gruntowych lub w celu zabezpieczenia przed przedostawaniem się wody; wyłączenie to nie dotyczy kosztów poniesionych na naprawienie szkody objętej ochroną w ramach umowy ubezpieczenia;
 - 3) poniesionych na usunięcie wykopanego materiału w ilości wynikającej z przekroczenia wymiarów projektowanego profilu oraz wynikłych z tego kosztów ponownego wypełnienia;
 - 4) poniesionych na odwadnianie; wyłączenie to nie dotyczy kosztów poniesionych na naprawienie szkody objętej ochroną w ramach umowy ubezpieczenia;
 - 5) naprawienia szkód powstałych wskutek awarii systemu lub instalacji odwadniającej, jeżeli takich szkód można było uniknąć przez zastosowanie odpowiednich urządzeń rezerwowych;
 - 6) porzucenia lub kosztów związanych z ratowaniem tunelowej maszyny wiertniczej;
 - 7) utraty bentonitu lub jakiegokolwiek innego płynu lub substancji pomocniczych do robót ziemnych bądź używanych jako środek do stabilizacji warunków gruntowych.
2. W razie powstania szkody, do której mają zastosowanie postanowienia niniejszej Klauzuli, odszkodowanie będzie odpowiadać kosztom przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu technicznego bezpośrednio przed zdarzeniem, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Odszkodowanie za szkodę, do której mają zastosowanie postanowienia niniejszej Klauzuli, będzie ograniczone do iloczynu pierwotnej średniej wartości wykonania 1 metra robót i długości uszkodzonego lub zniszczonego odcinka, przy czym iloczyn ten będzie następnie pomnożony przez wskaźnik procentowy wskazany w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 102

Postanowienia specjalne dotyczące podziemnych kabli, rurociągów oraz innych instalacji podziemnych

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa będzie ponosiła odpowiedzialność za szkody powstałe w istniejących podziemnych kablach, rurociągach lub innych instalacjach podziemnych tylko pod warunkiem, że Ubezpieczony przed rozpoczęciem prac zwrócił się do stosownych władz i uzyskał od nich plany rozmieszczenia takich podziemnych

kabli, rurociągów lub innych instalacji i podjął wszystkie niezbędne kroki w celu uniknięcia ich uszkodzenia.

2. Odszkodowanie za szkody wynikające z uszkodzenia podziemnych kabli, rurociągów lub innych instalacji znajdujących się w takim położeniu, w jakim zostały oznaczone na ww. planach, zostanie wypłacone po odjęciu franszyzy redukcyjnej w wysokości 20% wartości szkody, ale nie mniejszej niż kwota wskazana w umowie ubezpieczenia.
3. Odszkodowanie za szkody wynikające z uszkodzenia podziemnych kabli, rurociągów lub innych instalacji, których położenie zostało błędnie oznaczone lub pominięte na ww. planach, zostanie wypłacone po odjęciu franszyzy redukcyjnej wskazanej w umowie ubezpieczenia.
4. Odszkodowanie będzie w każdym przypadku ograniczone do kosztów naprawy lub wymiany takich kabli, rurociągów lub innych instalacji podziemnych, z wyłączeniem wszelkich strat następujących oraz kar umownych i innych opłat o charakterze odszkodowawczym.

KLAUZULA NR 103

Wyłączenie szkód w uprawach rolnych i lasach

Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa nie ponosi dodatkowo odpowiedzialności za jakiegokolwiek bezpośrednie lub pośrednie szkody spowodowane w uprawach rolnych, lasach lub hodowlach, mające związek z prowadzeniem robót budowlanych lub montażowych w ramach ubezpieczonego kontraktu.

KLAUZULA NR 104

Postanowienia specjalne dotyczące budowy tam i zbiorników wodnych

Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa nie zwróci następujących dodatkowych kosztów:

- 1) robót polegających na wzmocnianiu cementem (torkretowaniu) obszarów miękkiej skały lub zastosowaniu innych dodatkowych środków bezpieczeństwa, nawet jeżeli konieczność ich użycia wyniknie dopiero w czasie prowadzenia robót budowlano-montażowych;
- 2) poniesionych na odwadnianie, nawet w razie znacznego przekroczenia pierwotnie oczekiwanej ilości wody;
- 3) poniesionych na naprawę szkód powstałych wskutek awarii systemu lub instalacji odwadniającej, jeżeli takich szkód można było uniknąć przez zastosowanie odpowiednich urządzeń rezerwowych;
- 4) poniesionych na dodatkowe uszczelnienie lub impregnację wodoodporną oraz dodatkowe instalacje i urządzenia służące do odprowadzania wód spływowych (ze zlewni) lub wód podziemnych;
- 5) poniesionych na naprawę szkód powstałych wskutek osiadania będącego skutkiem niedostatecznego zagęszczenia gruntu;

6) poniesionych na naprawę szkód powstałych wskutek pęknięć lub przecieków.

które nakładają na Ubezpieczającego bardziej rygorystyczne zobowiązania.

KLAUZULA NR 106

Postanowienia specjalne dotyczące otwartych odcinków prac

Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w nasypach, tarasach, wałach, wykopach, rowach, kanałach, robotach drogowych i innych robotach liniowych z następującymi zastrzeżeniami:

- 1) maksymalne odszkodowanie na jedno zdarzenie powodujące ww. szkodę będzie ograniczone do kosztów naprawy wszystkich uszkodzeń na jednym, nieprzerwanym odcinku o długości określonej w umowie ubezpieczenia, bez względu na faktyczną długość ubezpieczonych prac oraz stan ich zaawansowania;
- 2) w przypadku, gdy uszkodzenia w ubezpieczonych robotach zostaną stwierdzone na długości większej niż odcinek wskazany w umowie ubezpieczenia, odszkodowanie wypłacane będzie zgodnie z zasadami określonymi w pkt 1), a odcinek objęty rozszerzeniem wskazuje Ubezpieczony.

KLAUZULA NR 107

Postanowienia specjalne dotyczące składowania

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa odpowiada za szkody powstałe w mieniu wykorzystywanym do realizacji kontraktu (w tym w sprzęcie, narzędziach, wyposażeniu i zapleczu budowy) oraz w maszynach budowlanych spowodowane bezpośrednio lub pośrednio przez pożar, powódź lub zalanie wyłącznie pod warunkiem, że:

- 1) mienie (w tym sprzęt, narzędzia, wyposażenie i zaplecze budowy) wykorzystywane do realizacji kontraktu na okres dłuższy niż 5-dniowy jest przechowywane w miejscach położonych powyżej najwyższego poziomu wody zanotowanego w ciągu ostatnich 20 lat i składowane jest w jednostkach oddalonych od siebie o co najmniej 25 m lub oddzielonych przegrodami oddzielenia przeciwpożarowego;
 - 2) wartość pojedynczej jednostki składowania ww. mienia nie przekroczy kwoty podanej w umowie ubezpieczenia, będącej jednocześnie limitem odpowiedzialności na jedno zdarzenie w tak składowanym mieniu;
 - 3) maszyny budowlane po zakończeniu robót budowlanych lub montażowych lub podczas przerwy w tych robotach są zlokalizowane w miejscu położonym powyżej najwyższego poziomu wody zanotowanego w ciągu ostatnich 20 lat.
2. Jeżeli postanowienia niniejszej Klauzuli odbiegają w jakikolwiek sposób od obowiązujących przepisów prawa (w tym dotyczących ochrony przeciwpożarowej), to zastosowanie będą miały te z nich,

KLAUZULA NR 110

Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciw opadom, powodzi i zalaniu

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa odpowiada za szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia spowodowane przez opady, powódź lub zalanie, pod warunkiem, że odpowiednie środki bezpieczeństwa były przewidziane na etapie projektu, w tym projektu wykonawczego, i jego późniejszej realizacji.
2. Odpowiednie środki bezpieczeństwa oznaczają takie, które uwzględniają dane statystyczne służb meteorologicznych (w tym IMiGW) dotyczące opadów, powodzi i zalania w danym miejscu ubezpieczenia i dla danego okresu realizacji robót budowlanych lub montażowych za okres 20 lat bezpośrednio przed rozpoczęciem prac projektowych.
3. Jeżeli dane statystyczne, o których mowa w ust. 2, nie są dostępne ze względu na nieprowadzenie przez służby meteorologiczne obserwacji i gromadzenia stosownych danych, to wymóg określony w ust. 2 nie ma zastosowania. W tym przypadku odpowiednie środki bezpieczeństwa oznaczają dołożenie przez Ubezpieczonego należytej staranności w celu uzyskania ww. danych i posiadanie dokumentacji potwierdzającej ich brak. Obowiązek prowadzenia przez Ubezpieczającego robót zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa budowlanego, pozostaje zachowany.
4. Compensa nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) szkody wynikłe z braku pełnej drożności naturalnych koryt rzecznych lub innych dróg przepływu wody, jeżeli takie ograniczenie drożności powstało w związku z prowadzeniem robót;
 - 2) szkody powstałe w wyniku nieusunięcia przez Ubezpieczonego z naturalnych koryt rzecznych lub innych dróg przepływu wody przeszkód lub zatorów (np. piachu lub drzew), jeżeli takie koryto rzeczne lub inna droga wodna znajdowały się w obrębie terenu budowy, niezależnie od wypełnienia ich wodą w normalnych warunkach.
5. Jeżeli postanowienia niniejszej Klauzuli odbiegają w jakikolwiek sposób od obowiązujących przepisów prawa, to zastosowanie będą miały te z nich, które nakładają na Ubezpieczającego bardziej rygorystyczne zobowiązania.

KLAUZULA NR 111

Postanowienia specjalne dotyczące usunięcia skutków obsunięcia się ziemi

Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa nie odpowiada za:

- 1) koszty poniesione na usunięcie skutków obsunięcia się ziemi - w takim zakresie, w jakim przekraczają one koszty usunięcia pierwotnego materiału podłoża z obszaru dotkniętego obsunięciem się ziemi.

Ograniczenie to nie dotyczy obsunięcia się ziemi powodującego szkodę, jeżeli kontrakt nie przewidywał usuwania pierwotnego materiału podłoża w obrębie placu budowy;

- 2) koszty poniesione na naprawę lub umocnienie zbocza lub innych nachylonych terenów, które uległy erozji, jeżeli Ubezpieczony zaniechał lub nie podjął w odpowiednim czasie niezbędnych działań zabezpieczających zbocza lub inne nachylone powierzchnie.

KLAUZULA NR 112

Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciwpożarowego na terenie budowy

Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa odpowiada za szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia spowodowane bezpośrednio lub pośrednio przez pożar lub wybuch, pod warunkiem, że:

- 1) w miarę postępu prac obiekty wyposażane są w sprawny, gotowy do użycia i dostępny przez cały czas odpowiedni sprzęt ppoż. oraz środki gaśnicze wystarczające do stłumienia pożaru w jego początkowej fazie;
- 2) wszelkie odpady są usuwane regularnie, przy czym odpady łatwopalne usuwane są z poszczególnych kondygnacji na koniec każdego dnia pracy;
- 3) system „zezwoleń na pracę” obejmuje wszystkie podmioty związane z realizacją robót budowlano-montażowych, zaangażowane we wszelkiego rodzaju prace niebezpieczne pożarowo, a zwłaszcza:
 - a) szlifowanie, cięcie, spawanie, lutowanie;
 - b) użycie opalarek;
 - c) zastosowanie gorących mas bitumicznych;
 - d) inne procesy powodujące wytwarzanie ciepła;
- 4) prace niebezpieczne pożarowo są wykonywane wyłączanie przez osoby do tego upoważnione i posiadające stosowne kwalifikacje oraz odpowiednio wyszkolone w zakresie ochrony ppoż. i wyposażone w podręczny sprzęt gaśniczy;
- 5) miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo oraz pomieszczenia sąsiadujące i wszelkie inne, w których mogło wystąpić zagrożenie pożarowe, są kontrolowane w godzinę od zakończenia prac;
- 6) wszelkie materiały wykorzystywane do realizacji kontraktu są składowane z podziałem na jednostki składowania, a wartość pojedynczej jednostki nie przekracza kwoty podanej w umowie ubezpieczenia, przy czym poszczególne jednostki składowania są wydzielone przestrzennie lub oddzielone od siebie przegrodami oddzielającymi przeciwpożarowymi;

- 7) wszystkie materiały palne, a zwłaszcza wszystkie palne ciecze i gazy, są składowane w odpowiedniej, bezpiecznej odległości od budowanego lub montowanego obiektu oraz od miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo;
- 8) istnieje możliwość natychmiastowego powiadomienia najbliższej jednostki straży pożarnej w razie powstania pożaru;
- 9) teren budowy jest ogrodzony parkanem, siatką drucianą, płotem lub jest pod stałym dozorem; przy czym wymóg ten obowiązuje poza okresem prowadzenia robót budowlanych lub montażowych.

KLAUZULA NR 113

Transport lądowy

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w ubezpieczonym mieniu, które powstały na terenie Rzeczypospolitej Polskiej podczas transportu lądowego:

- 1) od producenta na teren budowy;
 - 2) od producenta na miejsca składowania poza terenem budowy;
 - 3) pomiędzy terenem budowy a miejscami składowania poza terenem budowy;
 - 4) pomiędzy miejscami składowania poza terenem budowy, dokonywanego przez Ubezpieczonego.
2. Transport drogą powietrzną lub wodną pozostaje wyłączony z zakresu ubezpieczenia również wtedy, gdy stanowi etap pomiędzy odcinkami transportu lądowego.
 3. Jeżeli Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność za prace załadunkowe, to za początek transportu uważa się moment rozpoczęcia prac załadunkowych, tj. pierwsze przemieszczenie ubezpieczonego mienia w miejscu załadunku.
 4. Jeżeli Ubezpieczony nie ponosi odpowiedzialności za prace załadunkowe, to za początek transportu uważa się moment po zakończeniu prac załadunkowych.
 5. Za koniec transportu uważa się moment zakończenia rozładowania mienia na terenie budowy lub w miejscu składowania poza terenem budowy.
 6. Oprócz wyłączeń określonych w § 7 OWU, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) zaistniałych w mieniu podczas transportu dokonywanego przez profesjonalnych przewoźników lub spedytorów na podstawie umów o świadczenie usług logistycznych;
 - 2) wynikłych z wady ukrytej przedmiotu ubezpieczenia lub jego naturalnych właściwości;
 - 3) wynikłych z niewłaściwego opakowania albo nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania przedmiotu ubezpieczenia;
 - 4) wynikłych ze złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu przedmiotu ubezpieczenia;

- 5) wynikłych z nietrzeźwości lub odurzenia kierowcy środkami, po których użyciu prowadzenie środka transportu jest, zgodnie z dołączoną do tych środków informacją producenta lub dystrybutora, niedozwolone lub niewskazane (dotyczy transportu własnego);
- 6) wynikłych z kradzieży bez śladów włamania do środka transportu oraz z jego zaginięcia.
7. Limit odpowiedzialności oraz franszyza redukcyjna na każde zdarzenie dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej Klauzuli zostają wskazany w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 115

Ubezpieczenie szkód będących skutkiem błędów projektowych

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w przedmiocie ubezpieczenia spowodowane błędami projektowymi, z zachowaniem ust. 2 – 3.
2. Wyłączenie odpowiedzialności Compensy wskazane w § 7 ust. 2 pkt 3) OWU otrzymuje brzmienie: „w odniesieniu do robót budowlanych: koszty wymiany, naprawy lub poprawienia elementu z wadliwego materiału, wadliwie wykonanego lub zaprojektowanego, przy czym to wyłączenie jest ograniczone do elementów bezpośrednio dotkniętych wadą i nie dotyczy uszkodzenia lub zniszczenia elementów i robót prawidłowo wykonanych, wolnych od wad materiałowych, wadliwego wykonawstwa lub wadliwego projektu.”
3. Compensa nie pokrywa kosztów wymiany lub naprawy elementu wadliwie zaprojektowanego ani jakichkolwiek kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem lub zmianą wadliwego projektu.
4. Niniejsza Klauzula ma zastosowanie wyłącznie dla szkód powstałych w ubezpieczonym okresie realizacji kontraktu budowlano-montażowego przed odbiorem robót lub ich części, w odniesieniu do tej części.

KLAUZULA NR 116

Ubezpieczenie ukończonych odcinków robót

Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w ukończonych częściach lub etapach robót budowlanych lub montażowych, w instalacjach albo w maszynach odebranych przez zleceniodawcę na podstawie końcowego protokołu zdawczo-odbiorczego lub włączonych do eksploatacji, pod warunkiem że takie szkody mają bezpośredni związek z prowadzeniem robót w ramach realizacji innych części kontraktu objętego ochroną ubezpieczeniową i że wydarzyły się w okresie ich realizacji.

KLAUZULA NR 117

Postanowienia specjalne dotyczące układania rurociągów, przewodów i kabli sieci podziemnych

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa odpowiada za szkody spowodowane przez zalanie, zatkanie piaskiem lub mułem, zapadnięcie lub wyłupkanie rur, przewodów, kabli, zasypianie wykopów lub sztybów oraz erozję gruntu wyłączone pod warunkiem, że:
 - 1) rury, przewody i kable zostały zabezpieczone natychmiast po ich ułożeniu w taki sposób, żeby w razie zalania wykopu nie było możliwe ich przemieszczenie;
 - 2) rury i przewody zostały zabezpieczone natychmiast po ich ułożeniu przez zamknięcie lub zablokowanie otwartych końcówek w sposób uniemożliwiający dostanie się do ich wnętrza wody, piasku, mułu i podobnych substancji;
 - 3) wykopy, w których ułożone zostały rury lub przewody, były zasypane natychmiast po zakończeniu ostatnich prób ciśnieniowych.
2. Odpowiedzialność Compensy za jedno zdarzenie dla szkód obejmowanych ochroną w ramach niniejszej Klauzuli jest ograniczona do kosztów naprawy odcinka otwartych wykopów o maksymalnej długości wskazanej w umowie ubezpieczenia, niezależnie od stopnia zawansowania robót. Jeżeli jedno zdarzenie spowoduje szkody w kilku osobnych odcinkach otwartych wykopów, to odpowiedzialność Compensy ograniczona jest do sumy długości tych odcinków, jednak nie więcej niż maksymalna długość odcinka wskazana w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 119

Ochrona dla mienia otaczającego zleceniodawcy

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w mieniu należącym do zleceniodawcy albo też pozostającym w jego posiadaniu, znajdującym się na terenie budowy lub w jego bezpośrednim otoczeniu w dniu rozpoczęcia robót kontraktowych, pod warunkiem, że:
 - 1) szkody w tym mieniu wydarzyły się w okresie realizacji robót budowlanych lub montażowych;
 - 2) szkody te pozostają w bezpośrednim związku z prowadzeniem robót budowlanych lub montażowych objętych ochroną ubezpieczeniową w ramach Rozdziału I OWU.
2. Ochrona w ramach niniejszej Klauzuli nie obejmuje maszyn budowlanych, montażowych oraz sprzętu, narzędzi i wyposażenia budowy, a także zaplecza budowy.
3. Compensa wypłaci odszkodowanie za szkody w mieniu ubezpieczonym w ramach niniejszej Klauzuli pod warunkiem, że przed rozpoczęciem robót stan tego mienia był dobry oraz zastosowano wszelkie niezbędne środki zmierzające do zminimalizowania ryzyka wystąpienia szkody.

4. W odniesieniu do szkód spowodowanych wibracjami, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych, podpór lub nośności gruntu, Compensa odpowiada za szkody w mieniu otaczającym, Ubezpieczonym na mocy niniejszej Klauzuli wyłącznie wtedy, gdy:
 - 1) szkody wynikły z całkowitego lub częściowego zawalenia się tego mienia, lub
 - 2) konstrukcja budynku lub budowli została uszkodzona w sposób zagrażający jej stabilności i uniemożliwiający naprawę, w wyniku czego obiekt został przeznaczony do rozbiórki.
 5. Wysokość szkody ustala się zawsze jako wartość rzeczywistą mienia.
 6. Compensa nie odpowiada za:
 - 1) szkody przewidywalne ze względu na charakter prowadzonych robót budowlanych lub montażowych oraz zastosowaną technologię ich realizacji;
 - 2) koszty poniesione w celu uniknięcia lub zminimalizowania ryzyka wystąpienia szkody, których poniesienie okazało się niezbędne w trakcie okresu realizacji robót budowlanych lub montażowych.
 7. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia oraz fransyzę redukcijną dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej Klauzuli zostają wskazane w umowie ubezpieczenia.
3. § 12 pkt 9) OWU nie ma zastosowania.
 4. Z zachowaniem pozostałych wyłączeń odpowiedzialności Compensy wskazanych w OWU, Compensa nie ponosi odpowiedzialności za:
 - 1) szkody, które można było przewidzieć, uwzględniając charakter prowadzonych robót budowlanych lub montażowych oraz sposób ich realizacji;
 - 2) uszkodzenia powierzchniowe, które nie mają wpływu na stabilność gruntu, budynku lub innego mienia, i nie zagrażają ich użytkownikom;
 - 3) koszty poniesione w wyniku działań podjętych w celu uniknięcia lub zminimalizowania ryzyka wystąpienia szkody, które okazały się niezbędne w trakcie okresu realizacji robót budowlanych lub montażowych.
 5. Limit odpowiedzialności Compensy na jedno i wszystkie zdarzenia dla szkód rzeczowych obejmowanych ochroną w ramach niniejszej Klauzuli jest wskazany w umowie ubezpieczenia.
 6. Fransyza redukcyjna dla każdej szkody rzeczowej objętej ochroną w ramach niniejszej Klauzuli jest wskazana w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 121

Postanowienia specjalne dotyczące palowania, budowy fundamentów i ścian oporowych, ścianek szczelnych lub szczelinowych

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa nie odpowiada za poniesione przez ubezpieczonego koszty związane z:
 - 1) wymianą, poprawieniem lub naprawą (prostowaniem) pali lub elementów ścian oporowych, szczelnych lub szczelinowych, które:
 - a) zostały niedopasowane, przesunięte, błędnie ustawione lub zablokowały się podczas ich wbijania lub montażu na terenie budowy;
 - b) zostały utracone lub porzucone albo uszkodzone w trakcie ich wbijania lub wyciągania;
 - c) zostały zablokowane, uszkodzone lub zniszczone w wyniku uszkodzenia lub zakleszczenia urządzenia do palowania lub osłon;
 - 2) poprawieniem rozłączonych lub rozszczelnionych elementów ścianek;
 - 3) usunięciem przecieków lub oczyszczaniem w wyniku przenikania jakiegokolwiek substancji;
 - 4) wypełnieniem pustych przestrzeni lub wymianą utraconego bentonitu lub jakiegokolwiek innego płynu stabilizującego;
 - 5) negatywnym wynikiem testów obciążeniowych pali lub innych elementów fundamentów bądź nieosiągnięciem przez te elementy jakichkolwiek innych projektowych parametrów wytrzymałościowych;
 - 6) odtworzeniem profilu lub wymiarów.
2. Niniejsza Klauzula nie ma zastosowania do szkód spowodowanych działaniem żywiołów natury.

KLAUZULA NR 120

Ubezpieczenie szkód spowodowanych wibracjami, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych, podpór lub nośności gruntu

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmienionych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału II OWU o odpowiedzialność cywilną za szkody spowodowane wibracjami, usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych, podpór lub nośności gruntu, z zastrzeżeniem, że:
 - 1) w odniesieniu do szkód rzeczowych w mieniu osób trzecich Compensa odpowiada tylko za szkody polegające na całkowitym lub częściowym zawaleniu się budynków, budowli lub konstrukcji, a także, jeżeli konstrukcja takiego budynku lub budowli została uszkodzona w sposób zagrażający jego stabilności i uniemożliwiający naprawę, w wyniku czego obiekt przeznaczony został do rozbiórki;
 - 2) Compensa ponosi odpowiedzialność za szkody w mieniu tylko wówczas, kiedy jego stan przed rozpoczęciem realizacji prac był dobry i zostały podjęte wszelkie niezbędne środki mające na celu zminimalizowanie ryzyka wystąpienia szkody.
2. Na wniosek Compensy, ubezpieczony będzie zobowiązany sporządzić, przed rozpoczęciem realizacji robót budowlanych lub montażowych i na własny koszt, raport o stanie technicznym zagrożonego mienia.

KLAUZULA NR 200

Ubezpieczenie ryzyka producenta

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmiennych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w robotach montażowych będących przedmiotem ubezpieczenia spowodowane wadą projektową, materiałową lub odlewniczą oraz wadliwym wykonaniem elementu instalowanego lub montowanego urządzenia lub maszyny.
2. Wyłączenie odpowiedzialności Compensy wskazane w § 7 ust. 2 pkt 5) OWU otrzymuje brzmienie: „w odniesieniu do robót montażowych: szkody w elementach wyłącznie bezpośrednio dotkniętych wadą projektową, materiałową lub odlewniczą, wadliwym wykonaniem elementu instalowanego lub montowanego, z wyjątkiem szkód powstałych podczas montażu na terenie budowy.”.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kosztów naprawy lub wymiany elementów stanowiących przedmiot montażu, dotkniętych wadą projektową, materiałową (w tym wadą odlewniczą) lub wadliwym wykonaniem ani jakichkolwiek kosztów poniesionych na poprawienie, ulepszenie lub zmianę wadliwego materiału, odlewu lub wykonania, które byłyby poniesione na usunięcie takich wad gdyby zostały ujawnione przed wystąpieniem szkody.
4. Niniejsza Klauzula ma zastosowanie wyłącznie dla szkód powstałych w ubezpieczonym okresie realizacji kontraktu budowlano-montażowego przed odbiorem robót lub ich części, w odniesieniu do tej części.

KLAUZULA NR 201

Ochrona ubezpieczeniowa w okresie gwarancji

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmiennych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o szkody w ubezpieczonych robotach montażowych, zaistniałe w okresie gwarancji, gdy przyczyną tych szkód jest:
 - 1) wadliwy montaż lub
 - 2) błąd projektowy lub
 - 3) wada materiałowa (w tym wada odlewnicza) lub
 - 4) wadliwe wykonanie.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kosztów usunięcia lub naprawienia wymienionych wyżej wad lub błędów, jak również kosztów poprawienia, ulepszenia lub zmiany wadliwego projektu, materiału, odlewu lub wykonania – niezależnie od momentu poniesienia tych kosztów.
3. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności Compensy wskazanych w OWU, ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej Klauzuli nie obejmuje:
 - 1) szkód spowodowanych bezpośrednio lub pośrednio przez pożar, wybuch lub siły natury,

jak powódź, opady atmosferyczne, wiatr, zapałanie, osuwanie oraz trzęsienie ziemi;

- 2) szkód w maszynach, urządzeniach i instalacjach, eksploatowanych przed przystąpieniem do ich montażu, montowanych następnie zgodnie z kontraktem;
- 3) szkód z tytułu odpowiedzialności cywilnej.
4. Okres obowiązywania niniejszej Klauzuli wskazany jest w umowie ubezpieczenia.
5. Franszyza redukcyjna dla szkód objętych ochroną na mocy niniejszej Klauzuli wskazana jest w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 218

Ochrona dla kosztów poszukiwania przecieków podczas układania rurociągów

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmiennych niniejszą Klauzulą oraz za dopłatą dodatkowej składki, Compensa rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach Rozdziału I OWU o niezbędne, uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczającego związane z:
 - 1) poszukiwaniem przecieków, które ujawniły się podczas wykonywania testu hydrostatycznego (łącznie z kosztami wypożyczenia, obsługi i transportu specjalistycznej aparatury);
 - 2) robotami ziemnymi na nieuszkodzonym odcinku rowu, o ile roboty te są konieczne w związku ze znalezieniem i usunięciem przecieku, np. wykonanie wykopu, odkrycie rurociągu, ponowne zasypianie, pod warunkiem że:
 - a) przeciek został spowodowany zdarzeniem losowym objętym ochroną ubezpieczeniową w ramach Rozdziału I OWU lub wadliwym wykonaniem robót oraz b) określony w umowie procent spoin spawalniczych został prześwietlony promieniami rentgenowskimi, a wykryte w ten sposób wady zostały usunięte;
 - b) do umowy ubezpieczenia włączona została Klauzula nr 100 (Ubezpieczenie maszyn i instalacji podczas rozruchu próbnego lub testów).
2. Koszty naprawy wadliwych spoin spawalniczych są wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej.
3. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia dla pojedynczego testowanego odcinka wskazany jest w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 219

Postanowienia specjalne dotyczące poziomych wierceń kierunkowych w budowie przejść rurociągów lub przewodów pod rzekami, nasypami, drogami itp.

1. Z zachowaniem postanowień OWU niezmiennych niniejszą Klauzulą, ustala się, że Compensa odpowiada za szkody powstałe w trakcie wykonywania poziomych wierceń kierunkowych przy

przejęciach rur, przewodów lub rurociągów pod rzeckami, nasypami, drogami itp., pod warunkiem, że:

- 1) przed rozpoczęciem prac przeprowadzono analizę gruntu zgodnie z wymogami i standardami obowiązującymi przy prowadzeniu prac wierceniowych, oraz
 - 2) wykonawca dysponuje wiedzą i doświadczeniem w zakresie technik prowadzenia wierceń kierunkowych.
2. Z zachowaniem wyłączeń odpowiedzialności Compensy wskazanych w OWU, Compensa dodatkowo nie odpowiada za szkody:
- 1) powstałe w wyniku rozminięcia się z docelowym punktem wiercenia lub w związku z jakimkolwiek odchyleniem od planowanego kierunku wiercenia;
 - 2) polegające na stracie, ubytku płynu stabilizującego (np. bentonitu) lub utracie właściwości takiego płynu;
 - 3) polegające na utracie głowicy wiertniczej.
3. Dla szkód powstałych w trakcie wykonywania poziomych wierceń kierunkowych ustala się franszyzę redukcyjną na każde zdarzenie w wysokości 20% wartości szkody, ale nie niższą niż kwota wskazana w umowie ubezpieczenia.

Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group

KRS 6691, Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy KRS, NIP 526 0214 686,
Kapitał zakładowy: 391 385 039,40 zł wpłacony w całości,
Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa
www.wiener.pl

Wiener jest znakiem towarowym należącym do Compensa TU S.A. Vienna Insurance Group.